

PCN

PEST CONTROL NEWS®

TIJDSCHRIFT VOOR DE PLAAGDIERBESTRIJDINGSBRANCHE

DECEMBER 2020

42

Effectiviteit
lokazen op
insectenbasis

7

Cursus is
leerzaam

9

Milieu
Centraal

23

Harmonix
Rodent Paste

30

Proef met
monitoringslokazen op
insectenbasis.

Ilona vertelt hoe zij de
BT opleiding heeft ervaren
bij Killgerm Training.

Plaagdierbestrijders staan
er niet alleen voor bij
publieksvoorlichting.

Een revolutionaire aanpak
van ratten en muizen.

PestWest®

www.pestwest.com

De toekomst van vliegenbeheersing is hier!

Monitoring op afstand | Ingebouwde hoge resolutie camera | Geen onnodig tijdverlies

Confidence in
Fly Control

Plaaagdierbestrijders staan er niet alleen voor

Plaaagdierbestrijders staan er niet alleen voor bij de publieksvoorlichting.

23

Pest Control News

www.pestcontrolnews.com/dutch

Redacteur

Dr. ing. Joeke Nijboer

Redactioneel medewerkers

Ardaan Gerritsen/Rinus van Zanten/
Yvonne Van Gorp

Oplage

1800 stuks

Contactgegevens

Dhr. J. Nijboer
Struisvaren 21
2661 PW Bergschenhoek
Nederland
Tel: +31 (0)6 549 079 35
Email: Joeke@pestcontrolnews.com

Advertenties

Rinus@pestcontrolnews.com

Ontwerp

Albatross Marketing (UK)

Druk

CTP Digital Printing
www.ctp-digitalprinting.be

© Pest Control News Limited 2020.

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Pest Control News aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor aangeleverd materiaal zoals advertenties en teksten. Pest Control News aanvaardt geen claims voortvloeiende uit advertenties of resultaten naar aanleiding van het gebruik van middelen en producten.

Pest Control News houdt zich het recht voor om artikelen te weigeren.

Van de redacteur	4	Westnijlvirus nu ook in Nederland	5	Ook ratten getest op corona	8
Het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing per 2023.		Weer een exotische virusinfectie gevestigd in Nederland!		Kunnen ratten het coronavirus overbrengen?	
Corona en dieren (RIVM)	8	Malaria in België	10	Moleculair netwerk	11
Informatie over corona en dieren van de RIVM site.		Malariamug binnengebracht door een vliegtuig?		ProVecta, een revolutionair product om insecten te bestrijden.	
De rattenmonitor	13	Benelux Pest	14	Resultaten enquête dierenwelzijn	15
Plaaagdierbestrijders kunnen ratten melden bij de rattenmonitor.		Gaat Benelux Pest van 20 april 2021 door?		Behartigen plaaagdierbestrijders de "belangen" van ratten en muizen op een goede manier?	
Eikenprocessierupsenoverlast 2020	17	AOC Onderwijs en plaaagdierbeheersing	19	Desinfecteren	21
Lees wat de overlast was van de eikenprocessierupsen in 2020.		Bureau Erkenningen bereidt zich voor op knaaagdierbeheersing op agrarische bedrijven in 2023.		EWS desinfecteert om corona te bestrijden.	
Help, een vleermuis!	22	Je hebt de rodenticiden en je hebt Vertox	25	Wisseling bij de wacht bij AROO	26
Eric Korsten, projectmedewerker van de zoogdierverseniging, vertelt wat hij over vleermuizen doceert tijdens een nascholingsdag bij Killgerm Training		Vertox Oktablok Pro bevat brodifacoum.		Ilja neemt het bedrijf van Marc Van de Cruys over.	
Kleart®M in 2021 op de markt	33	IPM tegen eikenprocessierupsen en knaaagdieren	35	Nieuwsbrief KPMB	37
Klerat®M is een aanvulling op de Talon/Kleratproductlijn en bevat brodifacoum als werkzame stof.		Ctgb vertelt over de nieuwe versie van het handboek knaaagdierbestrijding en over toegelaten middelen voor de bestrijding van eikenprocessierupsen.		Lees de huidige stand van zaken over de vorderingen herziening IPM-Rattenbeheersing.	
Edialux lanceert elektrostatische ULV vernevelaar tegen Covid-19	39	Killgerm Training update	40	Ratimor® wax blokken	43
Met deze ULV vernevelaar kunnen ruimtes gemakkelijk tegen Covid-19 ontsmet worden.		Lees waarom kennis macht is en waarom de bron daarvan training is.		Een nieuwe waxblok op de markt met brodifacoum als werkzame stof.	
De Motion sensor van Xignal	44	Tijd om aan de slag te gaan!	45	Agenda en wie is wie	47
Lees hoe tijdrovende en arbeidsintensieve controles eenvoudiger kunnen.		NVPB streeft naar een bredere erkenning professionele plaaagdierbeheersers en neemt actief deel aan de Werkgroep IPM Knaagdierbeheersing.		Lees wat er gaat gebeuren op het gebied van conferenties en lees wat Dio en Harrie doen.	

Van de redacteur,

Op het moment van dit schrijven lijkt de tweede golf van de corona-epidemie op zijn retour hoewel het niet honderd procent zeker is. We weten nu min of meer waar we ons aan moeten houden en er is nog een kleine intelligente lockdown om verspreiding van het virus tegen te gaan. De medicatie wordt steeds beter en vaccins zijn bijna beschikbaar. Hopelijk krijgen we geen derde lockdown en is het virus eindelijk op z'n retour.

Plaaagdierbestrijders hebben ondertussen de werkzaamheden weer zo goed mogelijk opgepakt, waarbij rekening gehouden wordt met social distancing om besmetting van henzelf en de klanten te voorkomen. Plaaagdierbestrijders hebben zeker in deze tijd een belangrijke taak om de overlast van plaaagdieren te voorkomen. Een ander aspect is dat plaaagdieren ziektes kunnen verspreiden. Of COVID-19 ook verspreid wordt door knaaagdieren wordt momenteel onderzocht.

Met ingang van 2023 hebben plaaagdierbestrijders te maken met nieuwe voorschriften voor het mogen gebruiken van anticoagulantia. Dat mag dan alleen maar als die persoon een cursus met goed gevolg heeft afgelegd aan de hand van het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing. Het handboek is bijna gereed en vervolgens zullen cursussen worden gemaakt waarna de plaaagdierbestrijders gecertificeerd kunnen worden. Ter informatie: met het volgen van de dagcursus kunnen 25 nascholingspunten worden verkregen. Ik kan begrijpen dat velen niet zitten te wachten om weer zo'n cursus te moeten volgen. Al dat gedoe en zeker het certificeren kost alleen maar geld, zo wordt gedacht. Maar het heeft zeker ook voordelen. Wij, de gecertificeerde plaaagdierbestrijders (en gecertificeerde agrariërs) zijn dan de enige personen die anticoagulantia mogen toepassen in Nederland en dat moet dan gebeuren volgens het Handboek IPM-Knaagdierbeheersing! De burgers, bedrijven en agrariërs die niet gecertificeerd zijn kunnen dan alleen nog maar gebruik maken van klemmen, inloopvallen en toegestane middelen op basis van alfachloralose. Wanneer de bestrijding niet lukt zullen ze een gecertificeerde plaaagdierbestrijder moeten inschakelen en die kan dan middelen op basis van anticoagulantia toepassen. Dat geeft ons als plaaagdierbestrijders een hogere waardering van ons beroep en men is van ons afhankelijk. Maar het zal nog wel enige jaren duren voordat het ideaalbeeld is verwezenlijkt. Wij, als plaaagdierbestrijders moeten de handschoenen die ons is aangereikt om anticoagulantia te mogen gebruiken dan ook opnemen en onze status waarmaken! Monitoring, habitatmanagement, niet-chemische bestrijding en uiteindelijk chemische bestrijding (IPM) moet in onze genen verankerd zijn. Net zoals artsen en dierenartsen als enigen medicijnen mogen voorschrijven zijn wij ook een beroepsgroep die als enige een middel, in dit geval anticoagulantia mogen gebruiken. Artsen en dierenartsen hebben hun eigen beroepsethiek, wij zouden dat ook moeten hebben en tonen. De hoeveelheid anticoagulantia zal, wanneer IPM goed toegepast wordt, op den duur verminderen of minder ondeskundig worden gebruikt, hetgeen beter is voor het milieu. En natuurlijk: er zullen nog wel anticoagulantia gekocht worden in onze buurlanden of via AliBaba, maar dat zal als de IL&T daarop blijft controleren, zeker verminderen.

Er wacht een belangrijke taak voor de opgerichte werkgroep IPM-knaagdierbeheersing om de werking en informatievoorziening aan het grote publiek te verbeteren. Milieu Centraal is al actief bezig om het publiek beter voor te lichten over het voorkomen van plaaagdieren. Wering en natuurlijke bestrijdingsmethoden zijn daarbij belangrijk. Plaaagdierbestrijders kunnen zeker een grote rol spelen om dat uit te dragen. Het begint er steeds meer op te lijken dat het "plaatsen van doosjes" meer en meer gaat verdwijnen en dat plaaagdierbestrijders een meer adviserende rol krijgen in de knaaagdierbeheersing. Kennis van de plaaagdieren, weringsmethoden en bestrijding wordt daarbij steeds belangrijker. Scholing, zelfstudie en praktische ervaring worden steeds belangrijker.

De plaaagdierbestrijdingsbranche staat voor interessante uitdagingen!

Joeke Nijboer

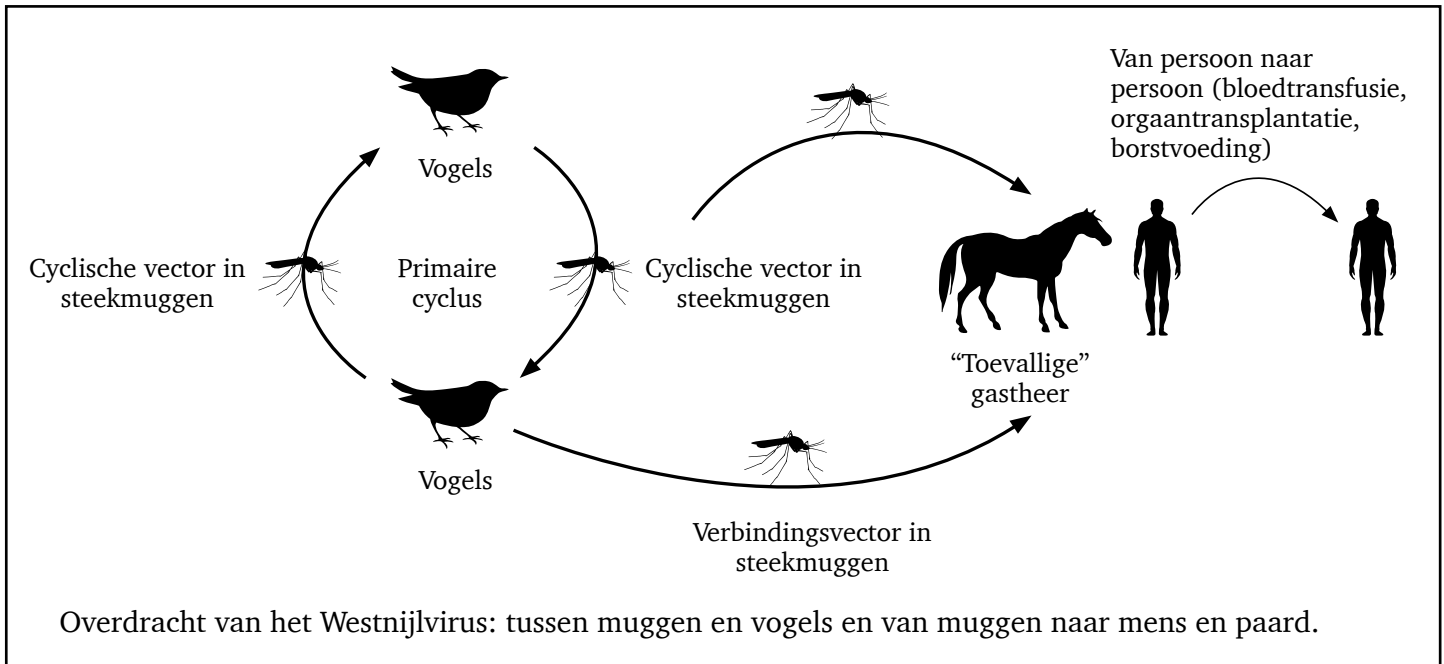
PS: samen met PCN Magazine sturen wij u de allereerste editie van **PCN Junior**, ons nieuwe kids magazine vol verhalen, puzzels en leuke weetjes over kleine beestjes.

Joeke Nijboer

Redacteur Pest Control News

Westnijlvirus nu ook in Nederland

De gewone steekmug is de belangrijkste vector in de ontwikkeling van het Westnijlvirus, dat nu al bij 6 personen is aangetoond die niet in het buitenland zijn geweest. Ook is aangetoond dat de gewone steekmug in die omgeving het virus bij zich draagt.

Overdracht

Er worden vijf verschillende types van het Westnijlvirus onderscheiden. Verschillende muggensoorten kunnen het virus bij zich dragen maar waarschijnlijk is alleen de gewone steekmug (*Culex pipiens*) in staat om het virus over te dragen tijdens het steken. Vogels vormen het reservoir van het Westnijlvirus. Wanneer een besmette gewone steekmug vervolgens een zoogdier zoals een paard of mens steekt, kan die ook besmet raken. Vooral personen ouder dan 50 jaar en verzwakte personen kunnen besmet raken. In 1% van de gevallen kan dat leiden tot complicaties bij mensen. De incubatietijd van de ziekte is meestal 2 tot 6 dagen. De klachten zijn griepachtige verschijnselen die gepaard gaan met hoge koorts (>39°C), hoofdpijn en darmklachten. In 15% van de gevallen leidt het tot het opzetten van de lymfeklieren en neurologische klachten die vergezeld kunnen gaan met uitvalverschijnselen die tot coma kunnen leiden. 1% van de 15% van de personen met klachten sterven. Degenen die de ziekte gehad hebben, zijn blijvend immuun.

Het virus wordt verspreid door vogels. In Nederland is het virus afkomstig van besmette vogels die migreren van het Middellandsezee-gebied naar onze streken. Als een gewone steekmug vervolgens zo'n vogel steekt, kan die mug ook besmet raken, waarna zij inheemse vogels en zoogdieren en dus ook mensen kan besmetten. Kraaien en merels zijn zeer gevoelig voor het virus, evenals paarden.

Historie

In 1937 werd het Westnijlvirus voor het eerst geïsoleerd uit het bloed van een vrouw uit de provincie West Nile in Oeganda. Begin jaren '60 werd de ziekte voor het eerst bij paarden in Egypte en Frankrijk beschreven. In 1996 vond er een uitbraak van het virus plaats in Roemenië, in 1999 in het Volgogradgebied in Rusland

en in 2000 in Israël. In 1999 is een bepaalde variant van het Westnijlvirus geïntroduceerd in de Verenigde Staten, waarna het zich met een lokale vector snel heeft verspreid in vogelpopulaties. In de Verenigde Staten hebben zich tussen 2002 en 2014 grote epidemieën voorgedaan waarbij ruim 41.000 personen ziek werden, waarvan ruim 1.700 met dodelijke afloop. Vogels zoals kraaien en paarden werden ook zwaar getroffen door het virus waardoor tienduizenden dieren in de Verenigde Staten stierven. In PCN no. 2 uit 1999 is hierover reeds een artikel verschenen.

In Europa komt het Westnijlvirus vooral voor rondom het Middellandsezee-gebied. Omdat het virus wordt overgedragen via geïnfecteerde muggen, komen humane gevallen in Europa vooral voor in die perioden dat steekmuggen actief zijn. Daarbij is het ook van belang dat de aantallen (van muggen) hoog genoeg zijn, en dat de temperatuur hoog genoeg is om binnen de gemiddelde levensduur van de mug voldoende virus de cyclus en migratie naar de speekselklieren te laten voltooien.

Tussen 2010 en 2014 zijn 63 bevestigde gevallen van Westnijlkoorts vastgesteld in Oostenrijk, Griekenland, Hongarije, Italië en in Roemenië. In 2018 werd in Europa een record aantal mensen met Westnijlkoorts gemeld. Er waren 2083 bevestigde en vermoedelijke patiënten in één jaar tijd! Dat is meer dan het totale aantal in de 7 jaren ervoor (1832 gemelde gevallen in totaal). De oorzaak van de uitbraak in 2018 ligt waarschijnlijk aan de combinatie van zeer hoge temperaturen en de aanwezigheid van veel muggen en vogels.

Toekomst

De gewone steekmug kent twee varianten waarvan één ook de winter kan overleven, zeker nu de winters minder koud blijken te zijn dan vroeger. Vooral de winteroverlevende variant kan een grote verspreider zijn en blijven van het virus, waardoor het Westnijlvirus blijvend gevestigd is in Nederland. Door de klimatologische veranderingen hebben we weer een virus in Nederland geïntroduceerd dat grote gevolgen kan hebben voor onze vogelpopulatie, paarden en mensen. Een effectieve bescherming en bestrijding van steekmuggen kan de infectiedruk zeker verminderen.

Bron: RIVM, Wageningen Universiteit

NIEUW

GOODNATURE A24 TRAP BOX

Goodnature A24 Trap

Een innovatieve automatische val voor een effectieve, directe en humane knaagdierbestrijding. De val wordt aangedreven door een CO₂ patroon met perslucht, stelt zichzelf automatisch op scherp en kan dit tot 24 keer doen voordat het CO₂ patroon vervangen dient te worden.

CO₂ patroon

Kan de val tot 24 keer automatisch op scherp zetten nadat een knaagdier er mee in aanraking is gekomen.

Lokaaspomp

Automatische verdeling van vers, niet-giftig lokaas met chocolade-aroma gedurende 6 maanden!

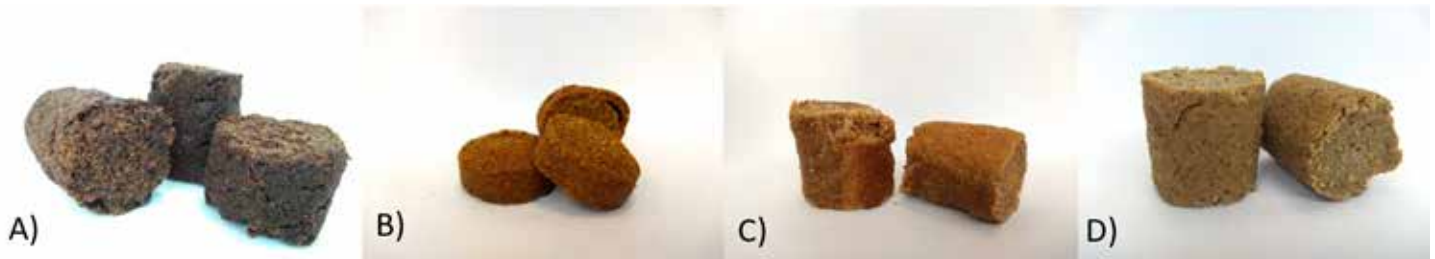

Digitale teller

Houdt automatisch de knaagdiervangst bij.

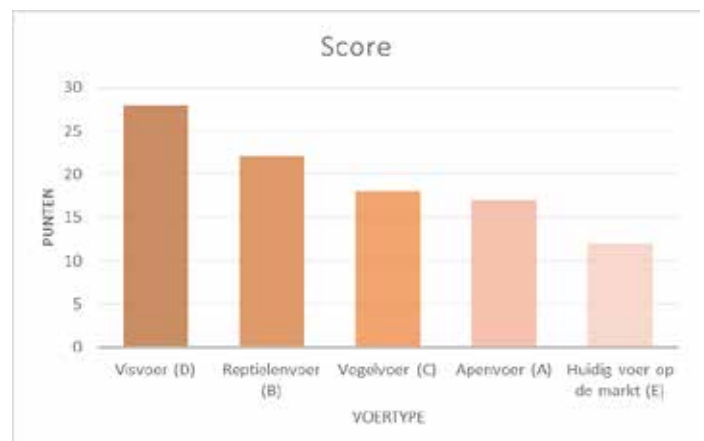
De effectiviteit van monitoringslokazen op insectenbasis

Het monitoren van ratten- en muizenpopulaties is een noodzaak en er zal altijd gezocht worden naar manieren om dit zo effectief mogelijk te doen. Monitoren kan onder andere aan de hand van een lokaas in een lokaasdoos. De hoeveelheid lokaas die daaruit geconsumeerd wordt door de knaagdieren geeft een beeld van de populatiegrootte. Hiervoor moet het monitoringslokaas kunnen concurreren met al aanwezig voeder zoals veevoer, vogelvoer, of afval. Een goede monitoring is dus afhankelijk van een smakelijk lokaas. Het dieet van wilde ratten en muizen bestaat voornamelijk uit granen, vruchten, noten en niet te vergeten insecten. Dit laatste is een ingrediënt dat nog niet eerder is gebruikt in een monitoringslokaas. Toch zijn insecten de potentiële sleutel tot een betere monitoring. Insecten zijn namelijk een goede bron van eiwitten. New Generation Nutrition (NGN) is een bedrijf dat gespecialiseerd is in het maken van diervoeders op insectenbasis. Zij willen ook monitoringslokazen op insectenbasis gaan produceren. De vraag blijft echter: functioneren deze diervoeders als monitoringslokazen? Dit hebben wij, studenten van de HAS Hogeschool Den Bosch, in opdracht van NGN onderzocht.

een lekker vette maaltijd voor de knaagdieren dus. Echter komt er nog wel iets om de hoek kijken... Het gebruikte voer heeft een hoog vochtgehalte. Knaagdieren raken hierdoor eerder verzadigd en hoeven even niet meer te eten, hoe graag ze dit ook willen. De bestrijder hoeft zo minder monitoringslokaas te vervangen, terwijl er wel van het lokaas gegeten wordt. Geweldig toch? Helaas voor de bestrijder kunnen schimmels makkelijker ontwikkelen op vochtig lokaas, en ook ratten en muizen zijn hier vies van. Met vervolgonderzoek kunnen hier echter wel oplossingen voor worden gevonden.

De vier diervoeders op insectenbasis zijn ontwikkeld als semi-moist brokken voor (exotische) huisdieren en worden voornamelijk gebruikt door onder andere dierentuinen. Deze diervoeders zijn apenvoer, reptielenvoer, visvoer en vogelvoer (figuur 1). Om te achterhalen of deze effectief zijn als monitoringslokazen, is de opname van deze lokazen vergeleken met die van een veel gebruikt monitoringslokaas dat reeds op de markt verkrijgbaar is.

Hiervoor zijn de verschillende lokazen op twee melkveehouderijen meerdere keren tegenover elkaar uitgezet in een tweekeuzetest. Dit gebeurde in standaard lokaasdozen voor ratten. Om inzichtelijk te maken welke diersoorten werden aangetrokken zijn cameravallen neergezet en zijn de kisten voorzien van stempelkussentjes en papier om pootafdrukken zichtbaar te maken. De opname (in grammen) is 12 weken lang één keer per week bepaald. De effectiviteit is vervolgens gescoord door de opname van het ene lokaas te vergelijken met die van het andere en het lokaas waar het meest van werd gegeten een hoger punt te geven. Wat bleek? De lokazen op insectenbasis (A, B, C, en D) scoorden hoger dan het veelgebruikte monitoringslokaas dat op de markt verkrijgbaar is (E).

Om het schimmelen van het visvoer te onderdrukken, kan men antischimmelmiddelen toevoegen of de zuurgraad (pH) aanpassen. Dit brengt uiteraard wel de volgende vraag met zich mee: is lokaas met deze aanpassingen nog steeds aantrekkelijk? Dit wordt momenteel onderzocht door NGN. Ook is NGN bezig met onderzoek naar de invloed van de vorm van het lokaas op de effectiviteit en de invloed van verschillende insectgehalten. Al met al is er een sterke basis gelegd; monitoringslokaas op insectenbasis is wellicht de toekomst. Net zoals het bestrijden van ratten- en muizenpopulaties steeds belangrijker wordt, zo ook het monitoren ervan. Wellicht blijken insecten een sterk wapen in het arsenaal van monitoringsmiddelen. Wilt u meer weten over het nieuwe lokaas of de producten van NGN in het algemeen? Neem dan eens contact op via info@ngn.co.nl.

Zoals verwacht zijn de lokaasdozen met diervoeders over het algemeen bezocht door bruine ratten (*Rattus norvegicus*) en huismuizen (*Mus musculus*). Maar welk diervoeder is nu het meest effectief? Op de eerste plaats staat het visvoer op insectenbasis (figuur 2). Dit lokaas bevat naast insecten ook zalm en witvis. Samen met de larven van de zwarte soldaatvlieg en meelwormen

Auteurs: HAS Hogeschool Den Bosch (Ivo Snels, Shannon Roosenburg, Cécile Jansen, Thom van den Brink, Laura Hetteema, Sylvana Touz, Bouke Willems en Bruce Schoelitsz) en New Generation Nutrition (Ellen van Herk)

Ook ratten getest op corona: ‘Ze kunnen ziektes overbrengen’

Rattenvangers zijn druk in de weer met het vangen van ratten. Niet vanwege de overlast, maar omdat de ratten worden getest op het coronavirus. De Wageningen Universiteit wil onderzoeken of de knaagdieren vatbaar zijn voor het virus én of ze het kunnen overdragen. De ratten worden onderzocht nadat op diverse nertsenfokkerijen het coronavirus is vastgesteld. “Het kan zijn dat nertsen besmet zijn geraakt door een geïnfecteerde mens. Maar ook ratten kunnen een rol spelen”, zegt Bastiaan Meerburg, directeur van het Kennis en Adviescentrum Dierplagen (KAD).

De knaagdieren zijn immers berucht als het gaat om het overdragen van bepaalde ziekteverwekkers. “We weten in de bestrijding van veenziektes dat ratten dierziektes als de varkenspest en mond-en-klauwzeer kunnen overbrengen”, vertelt Meerburg.

Ook de mens kan flink ziek worden door de rat. “Ik ken een man die bijna is overleden aan de ziekte van Weil”, zegt Peter Traas van Ongediertebestrijding Traas. Peter vangt sinds drie weken door heel het land ratten voor het corona-onderzoek. “Ratten dragen een ziekte bij zich en verspreiden die via urine in bijvoorbeeld zwembadwater. “Ook kunnen de knaagdieren Salmonella en Campylobacter bij zich dragen. Ze worden daar zelf niet ziek van, maar de mens wel.

Onderzoekers staan voor raadsel: waarom raken nertsbedrijven nog besmet?

Als het aan zowel Meerburg als Traas lag, was het onderzoek er eerder gekomen. “Ik denk persoonlijk dat er weinig onderzoek is gedaan naar de schade die

ratten kunnen aanrichten”, zegt Traas. Hij vervolgt: “Als we het over corona hebben, dan gaat het over mondkapjes en hoesten. Het is óók belangrijk om te kijken of ratten een bijdrage kunnen leveren.”

Parasieten

Meerburg vindt het belangrijk dat ook los van corona er meer onderzoek komt naar verspreiding van ziekteverwekkers door ratten. Zowel de ratten zelf als de parasieten die zich in hun vacht nestelen dragen ziekteverwekkers met zich mee. “Ook andere wilde dieren hebben parasieten, zoals vlooiën en teken, die ziekteverwekkers meedragen. Denk aan herten en egels. Alleen, die dieren zijn niet met zulke grote aantallen als ratten”, aldus Meerburg.

Hij vervolgt: “Daarnaast is het zo dat ratten profiteren van de aanwezigheid van de mens en dus ook meer in de buurt van ons komen. Dat levert bij elkaar waarschijnlijk grotere risico's op.”

Uit: RTL-nieuws augustus 2020

Corona en dieren (RIVM)

Er zijn waarnemingen dat katten, honden, hamsters, fretten en konijnen geïnfecteerd kunnen raken met het coronavirus. In bijna alle gevallen waren een of meer leden van het gezin waar het huisdier werd gehouden ziek en besmet met het coronavirus (SARS-CoV-2). Waarschijnlijk hebben de huisdieren het virus van de eigenaren gekregen. De kans is klein dat er overdracht plaatsvindt van dier tot dier en van dier tot mens bij huisdieren. Het is wel waarschijnlijk dat het coronavirus overgebracht wordt van besmette nertsen naar mensen!

Uit onderzoek is verder gebleken dat varkens, kippen en eenden het coronavirus niet kunnen krijgen. Voor zover bekend is, is dat ook het geval voor andere dieren zoals, koeien, schapen, geiten, paarden en ratten.

Adviezen ten aanzien van eigenaren van huisdieren om besmetting met corona te voorkomen:

- Als er geen sprake is van een infectie door corona kan men gewoon omgaan met het huisdier als men is gewend
- Wanneer een huisdier symptomen van het coronavirus vertoont en niemand anders symptomen vertoont binnen het gezin, kan een dierenarts worden geraadpleegd. Goede hygiënische maatregelen binnen het gezin zijn dan gewenst.
- Wanneer iemand binnen een gezin corona heeft of symptomen daarvan heeft moet dat bevestigd worden door een test. Intensief contact met het huisdier moet dan vermeden worden. Ook zijn hygiënemaatregelen noodzakelijk.
- Wanneer iemand symptomen van COVID-19 heeft binnen een huishouding, moet dat bevestigd worden door een test.

Wanneer ook een huisdier symptomen heeft van COVID-19 (ademhaling-/longproblemen of ingewandsstoornissen (diarree)) moet het dier binnen worden gehouden, geïsoleerd worden van andere dieren en moeten intensieve contacten met het dier worden vermeden. Ook moet een dierenarts worden geraadpleegd.

Van: RIVM site (27-10-2020)

“Cursus is leerzaam!”

In de afgelopen maanden heeft Ilona Mulder uit Midwolda in oost-Groningen de cursus bestrijdingstechnicus (BT-cursus) gevolgd bij Killgerm Training in het Van der Valk Hotel in Vianen.

“Ik was eerst melkster en toen ik wat anders wilde, viel mijn oog op een vacature bij H.O.B. Plaagdierexperts in Gieten als bestrijdingstechnicus” aldus Ilona. “Vooral de afwisseling in werkzaamheden trok mij aan. Maar ja, je kunt wel dingen in de praktijk leren maar je moet ook een theoretische achtergrond hebben, zeker als je biociden wilt toepassen”. Vervolgens heeft ze op suggestie van Hans Hoekstra, directeur van H.O.B. Plaagdierexperts de eendaagse cursus Leerling Bestrijdingstechnicus (LBT) gevolgd bij Killgerm Training en vervolgens de opleiding Bestrijdingstechnicus – nieuwe stijl (BT).

De nieuwe stijl houdt in, dat niet alleen in 8 dagen alle benodigde theorie wordt onderwezen, maar dat die ook afgewisseld wordt met een praktijkgedeelte en doordat er meegedaan wordt aan de Kahoot-plaagdierkennisquizvragen. “Ondanks dat ik van ver moest komen had ik weinig last van knikkebollen. De dagen in totaliteit waren erg lang en dat kwam vooral door de lange reistijd die ik had. De lessen zelf begonnen om 8.15, maar als je er eenmaal was vlogen de uren om en was het zomaar weer 15.30 en kon ik weer naar huis reizen”.

“De theorie werd duidelijk uitgelegd aan de cursisten en vragen werden duidelijk en goed beantwoord. Als een vraag niet direct beantwoord kon worden, zocht de docent het uit en kwam die erop terug via de groepsapp die speciaal gemaakt was voor onze cursusgroep. Afwisseling vond plaats doordat men de aanwezige apparatuur en producten uitgebreid besprak, er praktische opdrachten zowel buiten als in een hotelkamer en

vergaderruimten plaatsvonden waardoor een goede simulatie van de praktijkomstandigheden plaatsvond. We moesten zelf ook presentaties over plaagdieren geven voor de klas! Met behulp van Kahoot werden vragen gesteld die te maken hebben met de lesstof en die je via je smartphone moest beantwoorden. Die Kahoot-vragen vond ik erg leuk, om te zien hoeveel je die les geleerd hebt en om te zien aan welke onderwerpen je nog extra aandacht moest besteden!”.

“De lesstof is breed van opzet en soms ook pittig maar je leert er wel erg veel van. Vanwege de coronaperikelen mocht je niet zelf je lunch uitzoeken aan het open buffet bij Van der Valk, maar kreeg je die gepresenteerd op je tafel. De lunch was gevarieerd, van broodje kroket tot broodje zalm en Mexicaanse wraps. Koffie, thee en frisdranken waren er in overvloed. Voor iedereen zat er wel wat bij wat hij lekker vond”.

Op 23 oktober heeft het EVM op de locatie bij Hotel Van der Valk in Vianen het examen afgenomen en net zoals alle andere cursisten is Ilona geslaagd met zeer goede cijfers. Dat heeft er zeker toe geleid dat Ilona met goede moed heeft meegedaan aan de praktijkdag ter voorbereiding op het praktijkexamen op Hoeve de Bonte Kraai in Raamsdonk. “De locatie in Raamsdonk was uitgekozen omdat alle benodigdheden van de verschillende onderwerpen aanwezig waren. Op deze dag heb ik nog veel geleerd over welke dingen je naar de klant moet overbrengen en heb ik veel geleerd over de IPM in de praktijk, zoals waar je op moet letten als je binnen of buiten gaat bestrijden. Ook heeft het inzicht gegeven in hoe het praktijkexamen er ongeveer uit gaat zien. Ik vond het persoonlijk echt een heel leuke dag”.

Het praktijkexamen is zowel voor Ilona als haar medecursisten goed verlopen. “Ik kijk terug op een nuttige en leerzame cursus, waarbij de opleiders ons zeer goed geholpen hebben om alles te begrijpen en waarbij ze er alles aan gedaan hebben om ons het examen te laten behalen”.

GAME OVER

PROVECTA®

Onmiddellijke beheersing van
plaagdierpopulaties door immobilisatie,
zelfs op moeilijk bereikbare plaatsen

- Geen kans op resistentie
- Zeer effectieve werking, zowel verdund met alleen water of met een insecticide
- Bevat geen giftige bestanddelen en kan gebruikt worden in aanwezigheid van voedingsproducten

INNOVATIEVE EN
GEPATENTEERDE
FYSIEKE WERKING

pest@icbpharma.com

www.provecta.eu

Malaria in België

In Kampenhout is eind september een echtpaar besmet geraakt met malaria en eraan overleden. Een besmetting door malaria in Vlaanderen is uiterst zeldzaam.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse overheid en het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) onderzoeken de besmettingen. Ze benadrukken dat het zo goed als uitgesloten is dat nog andere mensen in Kampenhout of omgeving de ziekte opgelopen zouden hebben of kunnen oplopen. De mug die de besmetting heeft veroorzaakt, is zo goed als zeker dood.

Via de luchthaven

‘De enige aanneembare verklaring is dat een exotische malariamug via de luchthavens van Zaventem of Melsbroek in ons land is binnengebracht’, aldus het Agentschap Zorg en Gezondheid. Woordvoerder Joris Moonens: ‘Het type malaria waaraan het echtpaar overleden is, wijst op een variant die vooral in Afrika voorkomt. De luchthavens van Zaventem en Melsbroek zijn maar een paar kilometer verwijderd van hun woning. Een mug kan die afstand overvliegen.’

Onderzoek

Half oktober zullen Zorg en Gezondheid, het Instituut voor Tropische Gezondheid en de gemeente Kampenhout meer uitleg verschaffen. Onderzoekers gaan deze week wel muggen en muggenlarven zoeken in de omgeving om na te gaan welke soorten muggen er voorkomen. Het gemeentebestuur, het Agentschap Zorg en Gezondheid en het ITG wensen hun steun uit te drukken voor de familie van het overleden echtpaar.

Uit: de Standaard (oktober 2020)

PROVECTA®

Moleculair Netwerk

Verstrikt raken van geleedpotigen

Een resistentiedoorbrekende techniek

De introductie van nieuwe producten om insecten te bestrijden zien we niet vaak in de plaagdierbestrijdingsbranche. Wanneer dat wel gebeurt, is het iets bijzonders, vooral wanneer de nieuwe ontwikkelingen kunnen worden gebruikt om resistente plaagdierpopulaties aan te pakken. Zo'n nieuwe ontwikkeling is het 'moleculair netwerk'.

Moleculair netwerk

Cruciaal is dat dit moleculaire netwerk puur op een fysieke manier werkt, namelijk door externe immobilisatie, en daarmee buiten de definitie van biociden valt, zodat er geen toelating voor hoeft te worden aangevraagd. Dit houdt in dat de bestrijdingsbranche een product ter beschikking heeft dat tegen een breed scala aan geleedpotigen kan worden ingezet.

Externe immobilisatie

Door de zogenaamde 'All-in Web'-technologie moeten alle relevante geleedpotigen worden bespoten met het middel om ze te immobiliseren. De behandelde arthropoden raken verstrikt in het netwerk dat gemaakt wordt door organisch, gemodificeerd siloxaan. De ontstane netwerkstructuur werkt tegen (eventuele resistente) kruipende en vliegende insecten. Door het toepassen van het product, met zijn immobilisatie-werkingsmechanisme, kunnen niet alleen normaal voorkomende insecten worden bestreden maar ook bijvoorbeeld resistente bedwantsen. Door het product in verschillende verhoudingen te verdunnen kan de effectiviteit worden verhoogd.

'All-in-Web' -technologie: hoe werkt het?

Met een van nature sceptisch oog wil een plaagdierbestrijder weten hoe de All-in-Web-technologie werkt: worden insecten simpelweg geïmmobiliseerd zonder dood te gaan? Als dat het geval is, kan het middel dan uitgewerkt raken en kunnen de insecten, wanneer ze niet meer vastzitten 'weer tot leven' komen? Dit is niet het geval. Volledige immobilisatie vindt onmiddellijk of binnen een korte tijd plaats waarna ze binnen een bepaalde tijd sterven. Dat kan zijn binnen enkele minuten of binnen enkele uren, afhankelijk van de situatie. Insecten kunnen zich niet meer herstellen van een behandeling met dit middel.

Producteigenschappen

Het product is helder van kleur en het concentraat is wat stroperiger dan water. Wanneer het verdund wordt, heeft het bijna dezelfde eigenschappen als water.

Toepassingsgebieden

Er zijn talrijke toepassingsmogelijkheden zowel binnen als buiten. Bijvoorbeeld in de voedingsindustrie, magazijnen, hotels, woongebouwen, de agrarische sector of afvallocaties.

In hotels en woonhuizen worden 'All-in-Web' / 'moleculaire netwerkproducten' aanbevolen voor de behandeling van resistente populaties op moeilijk toegankelijke locaties, bijv. scheuren en spleten waar bedwantsen schuilen. Bij de bedwantsbestrijding

moet de gehele geïnfecteerde omgeving inclusief scheuren, spleten en elke andere locatie waar ze kunnen schuilen, zoals matrassen, lattenbodems, hoofdeinden van bedden en gestoffeerde meubels worden behandeld. Een kenmerk van 'All-in-Web' / 'moleculaire netwerk'-technologie is dat het product zich verspreidt over het gehele behandelde oppervlak en ook eventuele verborgen insecten 'opspoor'.

Voor vliegende insecten is het tijdstip van aanbrengen belangrijk. Het is ideaal om het middel 's avonds plaatselijk toe te passen wanneer insecten (vooral vliegen) op bepaalde oppervlaktes gaan rusten.

Bij gebruik buitenshuis, ter bestrijding van muggen moet het product ook worden toegepast op die plekken waar de muggen gaan rusten, zoals bouwconstructies, kleine bomen en struiken.

Het middel kan ook in de voedselindustrie worden gebruikt zonder dat er rekening hoeft te worden gehouden met wachttijden na behandeling met gebruik van het product.

- 1 Aanbrengen van ProVecta op een oppervlakte.
- 2 Het spreidend effect: het product gebaseerd op ALL IN WEB technologie dringt de naden en kieren binnen waar zich de insecten bevinden.
- 3 De insecten worden gevangen in de webstructuur van het middel zodat ze niet meer kunnen bewegen, voedsel zoeken, etc... waardoor ze uiteindelijk sterven.
- 4 Het middel bestaat uit een mengeling van dwarsverbindingen van siliconen polymeren. Hierin raakt het insect verstrikt, hetgeen polycondensatie wordt genoemd.

Verwacht wordt dat de 'moleculaire netwerk'-technologie voor de bestrijding van geleedpotigen, in combinatie met andere methoden, een belangrijke techniek zal worden binnen het middelenarsenaal van vooruitstrevende plaagdierbestrijders.

Killgerm®

Bij ons bent u
in veilige handen!

www.killgerm.com

KNAAGDIERBEHEERSING

sakarat® D LIQUID BAIT 26

Op basis van 0,0026%
W/W (0,026g/kg)
difenacoum

Toelatingsnummers:
NL-0007403-0000
BE2016-0021

**GEBRUIK BIOCIDEN VEILIG.
LEES ALTIJD HET ETIKET EN DE
PRODUCTINFORMATIE VOOR GEBRUIK.**

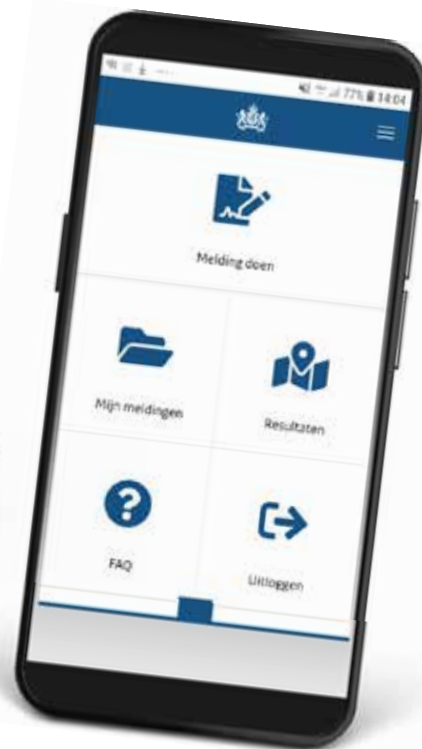
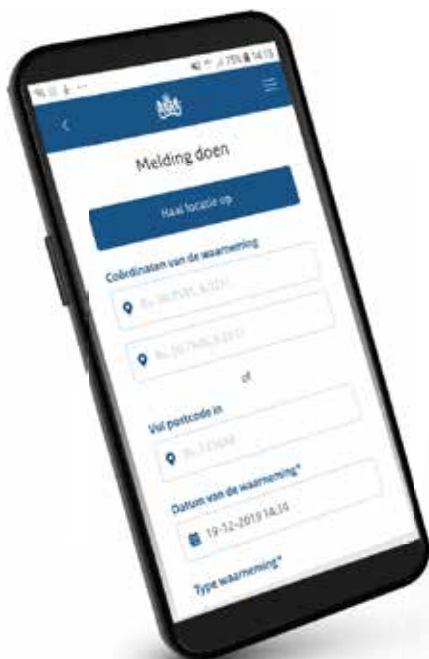

Killgerm Benelux nv - Kantoor Turnhout (B)
t +32 (0)14 44 22 70 e verkoop@killgerm.com
www.killgerm.be

Killgerm Nederland bv - Kantoor Gilze (NL)
t +31 (0)161 219 520 e verkoop-nl@killgerm.com
www.killgerm.nl

- Uniek kant-en-klaar drinklokaas
- Zeer aantrekkelijk voor muizen en ratten
- Voor gebruik binnen en buiten rond gebouwen
- Gepatenteerd flesje met kindveilige dop
- Voorzien van veiligheidsmembraan en unieke roll-on dispenser

SAMENWERKEN voor een
plaagdiervrije omgeving

De Rattenmonitor is vernieuwd

De Rattenmonitor is een webapp die meer inzicht moet geven in de ontwikkeling van rattenpopulaties in Nederland. Eind 2019 is de Rattenmonitor gestart. Met dit artikel informeren we u over de Rattenmonitor en vernieuwingen die hebben plaatsgevonden.

Doel Rattenmonitor

In september 2019 is het RIVM met de Rattenmonitor gestart. Het doel van de Rattenmonitor is zorgen voor meer inzicht in ontwikkelingen van rattenpopulaties. Hoewel in de media regelmatig wordt gesproken over toenemende rattenplagen, is onbekend of er op landelijke schaal nu echt meer ratten zijn. Welke patronen zien we ieder jaar terugkeren? Welke ontwikkelingen wijken af? Waarom? En heeft dit gevolgen voor bijvoorbeeld de volksgezondheid? De Rattenmonitor moet helpen dit soort vragen te beantwoorden door zichtbaar te maken waar overlast van ratten plaatsvindt en wat hierin op de lange termijn verandert. Met de toenemende nadruk op IPM en de preventie van rattenoverlast, is deze kennis juist ook belangrijk voor de branche.

Hoe werkt de Rattenmonitor?

De Rattenmonitor is een webapp: een interactieve website. Op de telefoon of tablet kan bij het aanmelden via de website een snelkoppeling worden geïnstalleerd zodat de Rattenmonitor werkt als een app. Via de Rattenmonitor kunnen makkelijk meldingen van ratten(overlast) worden doorgegeven. Het melden van rattenoverlast is mogelijk in minder dan een halve minuut. Meldingen kunnen ter plekke worden gedaan of later. De resultaten van de monitoring worden op wijkniveau weergegeven, zodat de privacy van de klant en de plaagdierbeheerser gewaarborgd blijven. Via de Rattenmonitor is een overzicht van de eigen meldingen te downloaden, dat voor de eigen administratie kan worden gebruikt. Deelname aan de Rattenmonitor is vrijwillig en gratis. Voor een uitgebreide handleiding voor het aanmelden en het maken van meldingen kunt u terecht op www.rattenmonitor.nl.

Voor wie is de Rattenmonitor?

De Rattenmonitor is allereerst bedoeld voor professionele plaagdierbeheersers, zowel van bedrijven als van gemeenten. Daarnaast kunnen ook andere professionals die rattenoverlast tegenkomen tijdens hun werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld agrariërs, meldingen doorgeven.

Momenteel zijn ongeveer 150 plaagdierbeheersers aangemeld. Hiervan geeft echter maar een beperkte groep regelmatig meldingen door. Daardoor kunnen nog geen conclusies uit de huidige resultatenkaart worden getrokken. Om een goed, landelijk overzicht te krijgen zijn meer actieve deelnemers nodig.

Nieuwe ontwikkelingen

Op basis van ervaringen en feedback blijven we de Rattenmonitor verbeteren. Daarom is er een nieuwe hoofdpagina gekomen. Hierop is direct de resultatenkaart met meldingen te bekijken. Deze kaart is zelf ook vernieuwd. Daarnaast zijn er bij het maken van een melding enkele veranderingen. De belangrijkste is dat nu ook een geschatte looptijd wordt gevraagd, zodat de melding niet meer apart hoeft te worden afgemeld. Mocht de overlast korter duren dan gedacht, dan kan uiteraard de melding alsnog eerder worden afgemeld. Mocht het langer duren dan verwacht, dan moet nog een nieuwe melding worden aangemaakt. Daarnaast zijn er extra opties toegevoegd aan de keuzelijsten voor mogelijke oorzaken en genomen maatregelen. Momenteel wordt gewerkt aan het nog verder uitbreiden van de mogelijkheden van de resultatenkaart.

Wilt u ook deelnemen of heeft u vragen?
Kijk dan op www.rattenmonitor.nl

Miriam Maas (RIVM)

Het vak leer je bij het KAD. Waar anders?

Actuele kennis van het vak dierplaagbeheersing doe je op bij het enige onafhankelijke instituut in Nederland waar sinds vele jaren alle kennis over plaagdieren wordt vergaard en gebundeld: het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen te Wageningen. Daar krijg je informatie die eerlijk is, voorlichting die betrouwbaar is en daar ontmoet je de echte ervaringsdeskundigen.

KAD-Opleidingen staat garant voor veelzijdige, vaktechnische opleidingen, gericht op de hedendaagse praktijk van plaagdierbeheersing. In het royaal uitgeruste KAD Trainingscentrum komt de theorie tot leven en krijgt de cursist alle ins en outs van het vak én de benodigde vaardigheden onder de knie.

OPLEIDINGEN

- ▶ Leerling bestrijdingstechnicus (starters)
- ▶ Bestrijdingstechnicus (allround)

CURSUSSEN

- ▶ Bestrijdingsdeskundige (verdieping)
- ▶ Houtbescherming (specialisatie)
- ▶ Flora- en faunawet (toepassing)
- ▶ Vleermuizen
- ▶ Steenmarter

- Terugkomdagen
- Tussentijdse toetsing
- EVM-erkend

NEEM CONTACT OP MET KAD-OPLEIDINGEN

Nudepark 145, 6702 DZ Wageningen
Postbus 350, 6700 AJ Wageningen
Tel. (0317) 41 26 72
www.kad.nl E-mail: info@kad.nl

▶ Stichting Kennis- en Adviescentrum Dierplagen

Benelux Pest 2021

Voor dit moment houden wij nog de geplande datum aan van dinsdag 20 april 2021.

Op het moment van schrijven is het nog onduidelijk hoe de situatie er in de eerste maanden van 2021 uit zal zien. Ook met betrekking tot reizen van onze buitenlandse standhouders is dit nog zeer onzeker. Wij zullen alle Europese regelgevingen en ontwikkelingen op de voet volgen en hopen in februari een definitief besluit te kunnen maken over het wel of niet doorgaan van de Benelux Pest 2021.

We zullen u hierover via onze bekende kanalen op de hoogte houden.

Namens organisatie Benelux Pest

Rinus van Zanten

Horror in New York: stoep 'breekt' opeens en man valt in diep rattenhol

NEW YORK - Een man uit New York ligt in het ziekenhuis nadat hij, zo is te zien op camerabeelden, plotseling in een metersdiep gat zakt als een trottoir in 'The Big Apple' het plots begeeft.

Het incident gebeurde zaterdag bij een bushalte en wordt op de lokale tv maar ook in The New York Times breed uitgemeten. De man valt meters naar beneden. Vervolgens komt hij, ernstig gewond, tussen de ratten terecht.

De man durft vragen van hulpverleners niet te beantwoorden uit angst dat er ratten in zijn mond kruipen. Het slachtoffer, Leonard Shoulders (33), ligt donderdag nog steeds in het ziekenhuis, zo melden CBS News en The New York Times. Hij heeft verwondingen aan zijn hoofd en armen.

„Hij stond gewoon op de stoep. Het was als een sinkhole. Hij knalde omlaag”, vertelt zijn moeder, Cindy White, tegen News 4 New York. Ze hoorde van Leonard hoe angstaanjagend het daar beneden was. „Hij zei: ma, de ratten daar beneden waren afgrijselijk, ze waren zo groot!”

Ratten

Het gat was zeker 3 meter diep. Na een half uur haalde de brandweer Leonard uit het gat. „Ratten krioelden over hem heen, hij kon niet bewegen. Hij lag daar maar”, reageerde Greg White, de broer van Leonard.

Het Department of Buildings heeft aangegeven dat de betreffende stoep in verval is. Daaronder ligt een kelder. Er wordt nu een hek gemaakt om mensen bij de betreffende plek weg te houden. Dat is echter symptoombestrijding. Het rattenprobleem van de stad is bekend

maar volgens The New York Times zouden ook instortende stoepen vaker voorkomen. Sinds juli 2019 zijn er tientallen meldingen gedaan.

Uit: Telegraaf (30-10)

Resultaten enquête dierenwelzijn in knaagdierbeheersing – Klanten moeten meer doen aan preventie

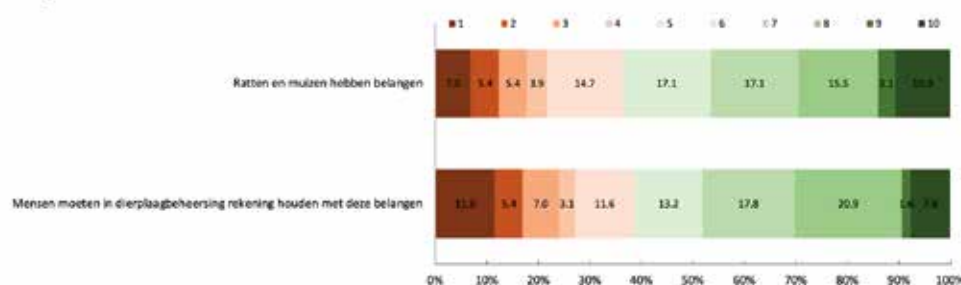
In 2019 hield CenSAS een enquête over dierenwelzijn in knaagdierbeheersing. In PCN van december 2019 heeft u daarvan de resultaten op hoofdlijnen kunnen lezen. Graag delen we nu een aantal bevindingen in meer detail. Omdat in het decembernummer van Dierplagen Informatie ook een stuk verschijnt hierover, wordt in elk blad een deel van de resultaten besproken. In Dierplagen Informatie gaan we dieper in op hoe plaagdierbeheersers denken over dierenwelzijn in hun werk. In PCN belichten we de afwegingen die in de praktijk worden gemaakt ten aanzien van dierenwelzijn en de dilemma's die daarbij worden ervaren.

Uit de enquête blijkt dat de 129 deelnemende plaagdierbeheersers het welzijn van ratten en muizen enigszins belangrijk vinden en dat zij er in hun werk rekening mee houden. Diverse methoden voor het beheersen van ratten en muizen hebben volgens hen een verschillende impact op het dierenwelzijn. Naast de vragen over dierenwelzijn, hebben we de deelnemers vragen gesteld over het afwegen van de belangen van ratten en muizen tegen die van mensen. In de enquête hebben we de belangen van ratten en muizen gedefinieerd als leven, vrijheid en welzijn. Onder belangen van mensen kan bijvoorbeeld worden verstaan economie, gezondheid, een prettige leefomgeving en welvaart.

Hebben ratten en muizen belangen?

Voordat we verder ingaan op het afwegen van belangen, is het belangrijk om te weten of de plaagdierbeheersers van mening zijn dat ratten en muizen belangen hebben. Deelnemers geven met een gemiddelde van een 6,1 op een schaal van 1 (helemaal oneens) tot en met 10 (helemaal eens) aan dit te vinden. Bovendien geeft bijna 64% een gemiddeld cijfer van 6 of hoger (de groen gekleurde vlakken in figuur 1). Op de vraag of mensen in dierplaagbeheersing rekening moeten houden met de belangen van ratten en muizen, geven deelnemers een gemiddeld cijfer van 5,8 op een schaal van 1 tot en met 10. Hier geeft 61% van de deelnemers een 6 of hoger.

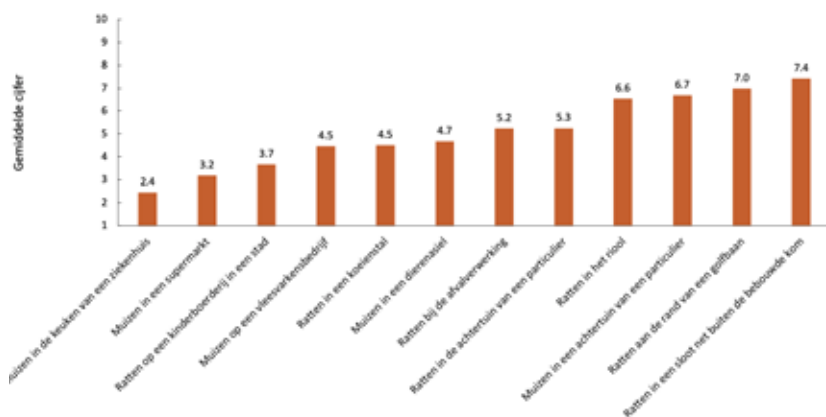
Figuur 1: Antwoord op stellingen over belangen van ratten en muizen. Belangen zijn gedefinieerd als: leven, vrijheid en welzijn. Deelnemende plaagdierbeheersers konden op een schaal van 1 (helemaal oneens) tot en met 10 (helemaal eens) aangeven in hoeverre ze het eens zijn met een stelling. In de figuur is te zien hoeveel procent van de deelnemers welk cijfer gaf voor elk van de stellingen.

Afwegingen tussen belangen van dieren en mensen

Vervolgens hebben we de deelnemers gevraagd hoe zwaar de belangen van ratten en muizen meewegen in verschillende praktijksituaties. Ze konden dit aangeven op een schaal van 1 (belangen wegen niet mee) tot en met 10 (belangen wegen zwaar mee of zijn zelfs leidend). We zien dat de plaagdierbeheersers van mening zijn dat de ruimte voor de belangen van ratten en muizen afhankelijk is van de situatie (figuur 2). Wanneer muizen zich in de keuken van een ziekenhuis (gemiddelde van 2,4) of in een supermarkt (gemiddelde van 3,2) bevinden, is er weinig ruimte voor de belangen van de dieren. Wanneer ratten zich aan de rand van een golfbaan (gemiddelde van 7) of in een sloot buiten de bebouwde kom (gemiddelde van 7,4) bevinden, tellen de belangen van de dieren redelijk zwaar mee. Daartussenin bevinden zich nog tal van situaties waarin de belangen van ratten en muizen een verschillende waarde krijgen (zie figuur 2). Wat opvalt, is dat er verschil wordt gemaakt tussen ratten en muizen. Wanneer ratten zich in de achtertuin van een particulier (gemiddelde van 5,3) bevinden, wegen de belangen van de dieren minder zwaar mee dan wanneer muizen zich in een achtertuin bevinden (gemiddelde van 6,7) volgens de deelnemers.

Figuur 2: Antwoorden op de vraag "Hoe zwaar wegen de belangen van dieren mee in de volgende praktijksituaties?" Deelnemers konden dit aangeven op een schaal van 1 (belangen wegen niet mee) tot en met 10 (belangen wegen zwaar mee of zijn zelfs leidend). In de figuur zijn de gemiddelde cijfers per praktijksituatie zichtbaar.

Dilemma's bij het maken van afwegingen

Verderop in de enquête kregen deelnemers de vraag of ze bij het afwegen van belangen van ratten en muizen tegen die van mensen weleens tegen problemen of dilemma's aanlopen. Bijna de helft van de deelnemers (46%) geeft aan dat dit het geval is, 40% dat dit niet het geval is en 14% weet het niet. Op de vraag tegen wat voor problemen ze aanlopen, geeft 65% van de deelnemers die problemen ervaren een aan klanten gerelateerde reden (de blauwe taartpunten in figuur 3).

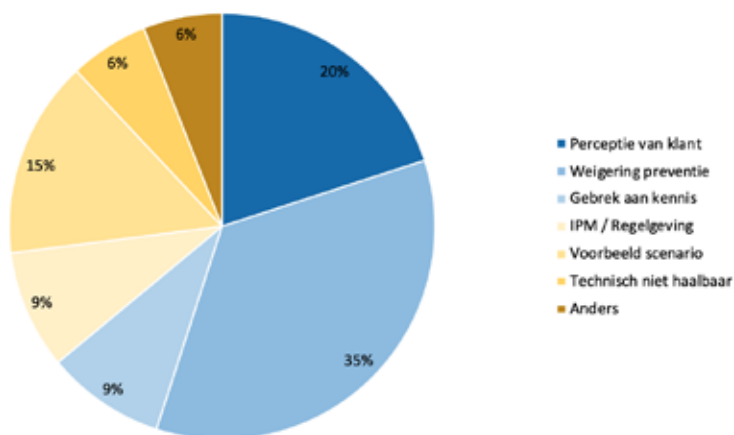
De grootste groep (35%) geeft aan dat de problemen te maken hebben met klanten die weigeren te investeren in preventie. Een deelnemer geeft aan: "mensen willen graag dat het diervriendelijk gebeurt, maar als ze horen dat het 100% duurder is mag het toch op de snelle manier". Andere deelnemers geven aan: "mensen weigeren wering/preventie en verwachten gewoon dat je gif plaats" en "de klant wil

geen preventie in verband met de kosten daarvan". Daarnaast leidt de perceptie (20%) en de kennis (9%) die klanten hebben van ratten en muizen tot problemen. Deelnemers geven aan: "mensen willen vrijwel alles direct dood hebben, terwijl dat niet nodig is" en "mensen willen wel van de muizen af, maar vinden het ook zelig als je ze dood maakt of vangt". Een andere deelnemer geeft nog aan: "soms kun je mensen moeilijk ervan overtuigen dat voer en schuilgelegenheid het probleem is".

Uit de reacties van deelnemers blijkt dat de plaagdierbeheersers positief aankijken tegen het nemen van preventieve maatregelen. Op de vraag hoeveel procent van overlast kan worden opgelost door het toepassen van enkel preventieve methoden komen de deelnemers uit op gemiddeld 63%. Ook staan de deelnemers positief tegenover de vereisten ten aanzien van IPM. Plaagdierbeheersers zijn dus bereid meer te doen aan preventie, maar lopen er tegenaan dat hun klanten niet altijd bereid zijn om daaraan mee te werken of daarin

te investeren. De bereidheid om te investeren in preventieve maatregelen is overigens wel afhankelijk van de sector waarin klanten zich bevinden. Zo geven deelnemers aan dat klanten in de levensmiddelenindustrie en gezondheidszorg over het algemeen een grote bereidheid tonen om te investeren in preventie. Klanten in de afvalverwerking en de agrarische sector of particulieren en gemeenten tonen volgens de deelnemers weinig bereidheid te investeren in preventie.

Figuur 3: Samenvatting van de soorten problemen waar deelnemende plaagdierbeheersers tegenaan lopen, wanneer ze de belangen van ratten en muizen afweegt tegen die van mensen.

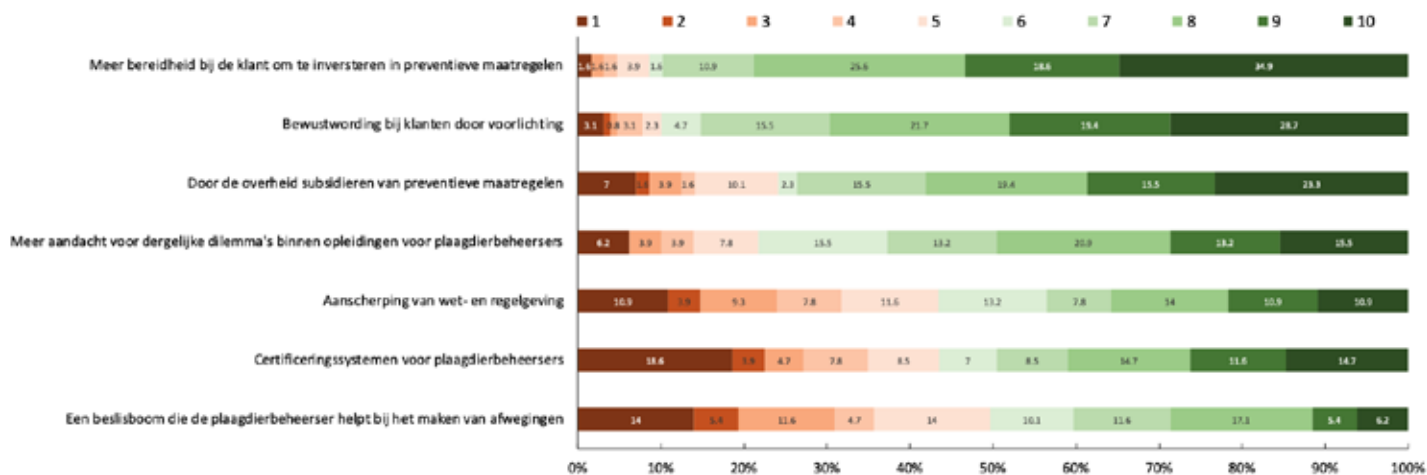
dat hun belangrijkste werkmotivatie is om problemen op te lossen voor klanten (een gemiddelde van een 9,2 op een schaal van 1 tot 10). Aan de ene kant willen zij dus klanten tegemoetkomen en aan de andere kant staan zij kritisch tegenover het gedrag van klanten. Dit vormt mogelijk een dilemma. Want wat doe je in een dergelijke situatie? Probeer je de klant steeds weer te overtuigen van het belang van preventie, weiger je de opdracht wanneer de klant niet meewerkt of voer je altijd uit wat de klant wil? De resultaten van de enquête geven daar nog geen antwoord op en daarom willen we graag met plaagdierbeheersers in gesprek om deze en andere uitkomsten verder te onderzoeken.

Oplossingen voor dilemma's

We vroegen deelnemers aan te geven wat zou kunnen bijdragen aan het oplossen van de problemen waar ze tegenaan lopen. Deelnemers waren overwegend tot zeer positief over alle aangevragen oplossingen met gemiddelde cijfers tussen de 5 en 9. Voor elk van de oplossingen werd door 50% of meer van de deelnemers een cijfer van 6 of hoger gegeven (de groen gekleurde vlakken in figuur 4). De oplossingen die het hoogst scoorden op een schaal van 1 (geen toegevoegde waarde) tot en met 10 (grote toegevoegde waarde) waren 'meer bereidheid bij klanten om te investeren in preventie' met een gemiddelde van een 8,4 en 'bewustwording creëren bij klanten door voorlichting' met een gemiddelde van een 8.

Deelnemers geven aan dat klanten een belangrijke rol spelen in het meer en beter toepassen van preventieve methoden om overlast van ratten en muizen te voorkomen. Tegelijkertijd geven ze aan

Figuur 4: Overzicht van de toegevoegde waarde van mogelijke oplossingen voor mogelijke problemen met het afwegen van belangen. Deelnemende plaagdierbeheersers konden de toegevoegde waarde op een schaal van 1 (geen toegevoegde waarde) tot en met 10 (veel toegevoegde waarde) aangeven.

Hoe verder?

De resultaten van de enquête zeggen iets, maar lang niet alles. We gaan ze daarom gebruiken als basis voor verdiepende gesprekken in focusgroepen met plaagdierbeheersers. Wil je hier graag aan deelnemen, meld je dan per mail aan bij Maite van Gerwen, Centre for Sustainable Animal Stewardship (CenSAS) m.a.a.m.vangerwen@uu.nl. De volledige resultaten van de enquête zijn te vinden in een open wetenschappelijke publicatie. Scan de QR-code links om naar de publicatie te gaan.

Over CenSAS

CenSAS staat voor het duurzaam en verantwoord samenleven van mens en dier. Het is een samenwerkingsverband tussen de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht en de Animal Sciences Group van Wageningen University & Research. Meer informatie over het centrum en het project over de omgang met plaagdieren is te vinden op de website van CenSAS, www.censas.org.

Uit: Gerwen, M.A.A.M. van, J. Nieuwland, H.A. van Lith en F.L.B. Meijboom. Dilemmas in the Management of Liminal Rodents – Attitudes of Dutch Pest Controllers. *Animals* 2020, 10, 1614. DOI: 10.3390/ani10091614. <https://www.mdpi.com/2076-2615/10/9/1614>

Eikenprocessierupsenoverlast 2020

Het percentage eiken dat besmet was met processierupsen, was met gemiddeld 30% in 2020 beduidend lager dan de 55% in 2019. Toch kwamen nog steeds op veel plaatsen grote hoeveelheden rupsen voor. Opvallend is het grote aantal rupsen dat dit jaar vanaf begin juni uit de bodem kwam.

Het lagere aantal was al verwacht aangezien het aantal eikenprocessievlinders dat in 2019 in feromoonvallen was aangetroffen, met 40 vlinders gemiddeld per val beduidend lager lag dan in het recordjaar 2018. Er werden toen 73 vlinders per val aangetroffen. Vanwege de overlast vorig jaar is dit jaar op veel meer plekken preventief bestreden dan vorig jaar. De besmettingsgraad van zo'n tienduizend bomen die preventief bespoten zijn, lag op 13%, waarbij de nesten die er zaten beduidend kleiner waren dan op onbespoten bomen.

Gemiddeld lag het aantal rupsen bij bestrijding dus beduidend lager dan in 2019, maar toch werden ook bij preventief bespoten bomen plaatselijk nog veel eikenprocessierupsen waargenomen. Dit tegenvallende resultaat wordt waarschijnlijk veroorzaakt door eikenprocessierupsen die vorig jaar de bodem in gekropen zijn en in verlengde diapauze waren gegaan en in 2020 uit de grond gekropen zijn. In 2019 was het warm en zeer droog waardoor veel eiken te maken kregen met eikenmeeldauw (een schimmel). Door de meeldauw waren de bladeren niet meer eetbaar voor de eikenprocessierupsen en in combinatie met de hitte heeft dit ertoe geleid dat grote groepen rupsen de bomen hebben verlaten en in de grond zijn gekropen.

De in juni 2020 uit de grond gekropen rupsen verkeerden in het vierde larvestadium. Dit betekent dat ze al brandharen hadden. Toen de rupsen uit de grond kwamen, waren ze bruinig van kleur en koersten ze aan op vervelling naar het vijfde larvestadium. Omdat ze verzwakt waren moesten ze eerst eten, waarna ze zich verzamelden om te vervellen. Dit was dus nadat de preventieve bestrijding had plaats gevonden.

Bomen met 'rupsen van vorig jaar' zijn veel minder kaalgevreten dan men op basis van het aantal rupsen zou verwachten. De rupsen met een 'normale' cyclus hebben de gebruikelijke nesten in de kronen en verzamelen zich massaal in dichte spinselnesten in de kroon van de boom. Kenmerk van de rupsen uit grondnesten is dat ze meestal aan de stamvoet van de boom zitten en rondom de boom tot in een straal van één meter. Ze vervellen vaak op de stam nadat ze hun eerste maaltijd na de diapauze hebben genomen, en niet in een nest. Bij het ontbreken van een spinsel rondom de rupsen verwaaien de vervellinghuidjes met de honderdduizenden brandharen makkelijk in de omgeving, met alle negatieve gezondheidseffecten tot gevolg. Na de vervelling gaat de vraat snel verder en ontstaat soms zelfs kaalvraat van (lage) delen van de boom.

Het is dan ook niet verwonderlijk, gezien de bovenstaande analyse dat de overlast in 2020 minder ernstig was dan in 2019.

De GGD's ontvingen door het hele land het afgelopen jaar veel minder meldingen van klachten door de rups. Slechts op een paar plaatsen in Nederland is die daling minder scherp.

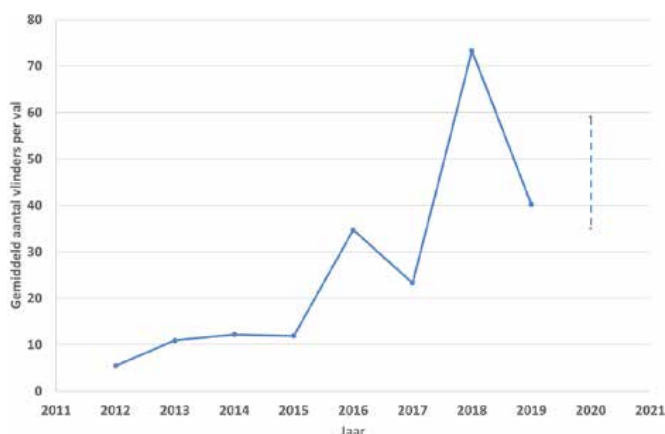
Opvallend is ook dat burgers zich veel meer bewust lijken te zijn van de aanwezigheid en gezondheidsrisico's die samenhangen met de processierups. Het aantal meldingen van nesten was nog steeds fors. Maar de aanwezigheid van eikenprocessierupsen leidt dus tot veel minder klachten dan in 2019. Betere voorlichting door GGD-en, gemeenten en andere organisaties speelde daarbij zeker een grote rol.

Meerdere factoren kunnen verklaren waarom de overlast in 2020 minder hoog was dan in 2019. In 2019 zorgde de combinatie van grote hitte (+35 graden) en wind voor extreme weersomstandigheden die gunstig waren voor de rups en dat leidde tot extra overlast. De temperatuur was in de 2e week van augustus 2020 weliswaar even hoog, maar de eikenprocessierups was reeds een stadium verder in zijn levenscyclus. Ook waren gemeenten, provincies en andere beheerders en bestuurslichamen extra alert door de ervaringen uit 2019. Ze namen maatregelen en hebben geïnvesteerd in (preventieve) bestrijding en voorlichting aan burgers. Burgers weten daardoor beter waarop ze moeten letten.

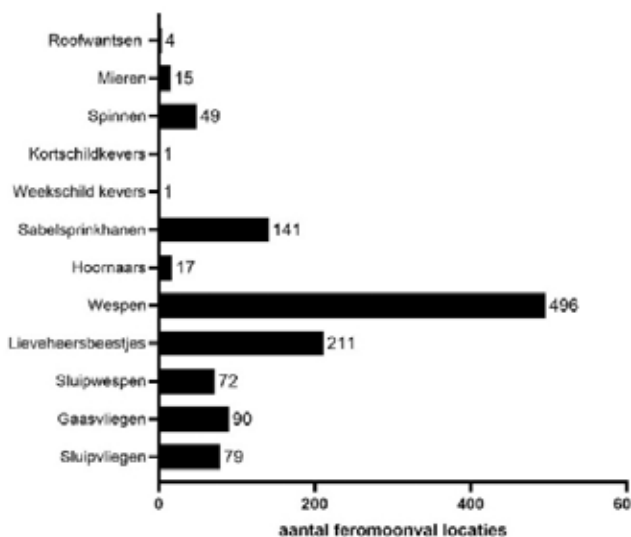

Volgens Silvia Hellingman, onderzoeker van het Kenniscentrum Eikenprocessierups, is de proef in Wapserveen, waarbij natuurlijke vijanden worden ingezet om de eikenprocessierups aan te pakken, ook in 2020 succesvol geweest. Net als in beide voorgaande jaren is het aantal nesten van de plaagrupsen op de proeflocatie tot 75 procent minder dan in soortgelijke omgevingen waar geen maatregelen zijn genomen. Van de nesten, die er toch zijn gekomen, is 80 procent volledig leeggegeten door vogels of zijn de rupsen uitgeschakeld door insecten, die hun eitjes in of op de diertjes afzetten. Uit de proef blijkt dat naast mezen ook bonte vliegenvangers, vinken, zwartkoppen, spreeuwen, ringmussen en spechten graag eikenprocessierupsen eten. Volgens Hellingman kunnen, mits de juiste maatregelen genomen worden, eikenprocessierupsen beheerst worden door hun natuurlijke vijanden.

De meest recente informatie over eikenprocessierupsen in 2020 en de verwachtingen voor 2021 zijn gepresenteerd op het webinar Eikenprocessierupsen van het Kennisplatform EPR op 3 november: <https://vimeo.com/471297096/dd8f28c048>

Gemiddeld aantal eikenprocessievlinders per feromoonval in de jaren 2012 tot en met 2019 en een verwachting voor 2020.

Aantal feromoonvallocaties waarbij specifieke natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups aanwezig waren (Bron: Henry Kuppen; Silvia Hellingman)

Feromoonvallen blijven waardevol

Ondanks de problemen met de feromoonproductie dit jaar blijft het een feit dat feromoonvallen waardevolle informatie opleveren die ondersteunend is bij beheerbeslissingen voor het opvolgende jaar. Momenteel wordt er aan gewerkt om het herstelde stabiele feromoon in de praktijk te kunnen testen, zodat volgend jaar de feromoonvalmonitoring weer plaats kan vinden.

Uit: Nature Today en Kennisplatform EPR

Samenwerken tijdens *Covid-19* voor een betere toekomst

Plaagdierbestrijding is belangrijk om een goede veiligheid en gezondheid te kunnen waarborgen. Nu zelfs meer dan vroeger, is het werk van plaagdierbestrijders erg belangrijk om verspreiding van ziektes, schade aan huizen, ziekenhuizen, bedrijven en scholen te voorkomen. De recente Covid-19-uitbraak biedt unieke uitdagingen. Omdat we continu op zoek zijn hoe de bestrijding van plaagdieren er in toekomst uit zal zien, is Bell Laboratories non stop bezig om onze klanten van de juiste middelen te voorzien in hun gevecht tegen plaagdieren.

Om het contact met de klanten niet te verliezen zegt Bell Northern and Eastern European Regional Manager Shyam Lakhani: "Ik blijf in contact met zo veel mogelijk klanten door middel van Zoom en andere virtuele communicatiemogelijkheden. Bell heeft een systeem ontworpen waarbij zoveel mogelijk informatie gemakkelijk gedeeld kan worden. Ons team heeft daartoe Webinars ontwikkeld en online presentaties gemaakt, om beter in contact te komen met klanten en om hun feedback te krijgen".

Het doel van Bell is altijd al geweest om zoveel mogelijk de plaagdierindustrie te ondersteunen. We zijn verheugd dat, ondanks de moeilijkheden in 2020, dat niet verminderd is en dat er nog steeds verbeteringen plaatsvinden. Zo is de houdbaarheid van zowel bromadiolon- als brodifacoumblokken verbeterd. Bells bromadiolonblokken hebben nu een houdbaarheid van 36 maanden en de brodifacoumblokken van 24 maanden. Wij blijven dus plaagdierbestrijders ondersteunen en werken met hen samen voor een betere toekomst.

We danken de plaagdierbestrijders voor hun inzet. We zijn er voor elkaar en met elkaar en Bell wenst u en uw familie dan ook een veilig en gezond leven in het nieuwe jaar.

AOC Onderwijs en plaagdierbeheersing

Het is al weer ruim zes jaar geleden dat aan het vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming een aantekening knaagdierbeheersing werd gekoppeld. Wat waren de achtergronden daarvan en wat betekent het voor de praktijk van vandaag en morgen?

Voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is het hebben van een vakbekwaamheidsbewijs sinds 1996 verplicht. Hiervoor zijn scholingen op MBO niveau 3 en 4 de basis. Toen in 2014 de vrijstelling voor agrariërs voor het gebruik van anticoagulantia verviel, bleken deze opleidingen een prima basis om daar een hoofdstuk “rodenticiden” aan toe te voegen. De afkorting IPM was in de gewasbescherming bekend als “Geïntegreerde Gewasbescherming”.

Tal van agrariërs volgden een nascholingsbijeenkomst en werden zo op hun vakbekwaamheidsbewijs gewasbescherming een aantekening KBA rijker. De nascholingen knaagdierbeheersing zijn alle gebaseerd op de eindtermen welke in de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden zijn vastgelegd. Bureau Erkenningen beoordeelt vooraf de cursusplannen van de scholingsorganisaties en heeft ook een limiet gesteld aan het aantal deelnemers per cursus. Reden hiervoor is het actief meedoen tijdens de nascholing.

Nu, in deze coronatijd, worden de bordjes verhangen. Hoewel het bij elkaar komen van groot belang is, kan het niet meer. Nieuwe wegen worden gezocht om toch kennisvermeerdering en kennisdeling in de cursussen te houden. Hoe doet de één het? Wat herkent de ander hiervan voor de bedrijfsvoering? Hoe ziet de aanpak er uit bij een derde? Leren, natuurlijk van een deskundige, maar zeker van elkaar.

Ook digitale cursussen kunnen gebruikt worden. De uitdaging is daarbij om de uitwisseling van kennis vorm te geven. Niet alleen een voordracht van een deskundige, maar blijven leren van elkaar. Kennis die blijft, blijkt meestal door vakgenoten te zijn aangedragen.

Digitaal leren zal een deel van de normale bijeenkomsten over nemen. Zeker wanneer we vanaf 2022 over gaan schakelen naar één cursus voor knaagdierbeheersing op het agrarisch bedrijf. Geen onderscheid meer tussen binnen en buiten. De rat in zijn gehele leef- en aantastingshabitat. Geïntegreerd denken en aanpak, zoals het hoort te zijn. Deze geïntegreerde aanpak zal gaan heten IPM – KBA. Een samengaan van het gangbare Integrated Pest Management en de KnaagdierBeheersing op een Agrarisch bedrijf. Één opleiding, één examen, voor één beheersplan.

Het vakbekwaamheidsbewijs IPM-KBA kan alleen via een examen behaald worden. Het streven is om per 1 september 2021 de examens gebruiksklaar te hebben. Hier wordt in de komende maanden door Bureau Erkenningen en de AOC's tijd en energie in gestoken.

Om het nieuwe vakbekwaamheidsbewijs IPM-KBA te verlengen zullen twee nascholingsbijeenkomsten gevolgd moeten worden inclusief een daarbij passend examen. Zoals het er nu voor staat worden de nascholingsbijeenkomsten opgesplitst in één praktische en één meer theoretische bijeenkomst.

De aanpassingen die op stapel staan, hebben alle als achtergrond het gebruik van rodenticiden te voorkómen of te verminderen. Het is dan noodzaak om goed zicht te hebben op huidige en toekomstige gegevens omtrent handel en gebruik. Ook hier geldt, dat je beter weet, als je beter meet.

IPM-KBA richt zich op het voorkómen van knaagdieroverlast. Weten wat er speelt, bouwkundige maatregelen, organisatie, bedrijfshygiëne, niet-chemische beheersing zijn stappen voorafgaand aan eventuele inzet van rodenticiden. Examens en nascholingen IPM-KBA zijn de nieuwe manier om permanent kennis en aandacht voor preventie en veilig gebruik actueel te houden.

Antoon G. de Groot, hoofd Bureau Erkenningen

Laat **ongedierte** geen poot aan de grond krijgen

Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen', richt EWS Pest Control zich vooral op preventie en wering van plaagdieren. Dit omvat het uitvoeren van bouwkundige aanpassingen, het wijzigen van processen en het opleiden van uw medewerkers.

Wanneer we plaagdieroverlast vaststellen, reageren we onmiddellijk met een curatieve aanpak. We zorgen ervoor dat de besmetting volledig wordt opgelost volgens het principe van IPM.

Ons IPM (Integrated Pest Management)-programma garandeert dat alle relevante parameters onder toezicht en controle staan en dat uw bedrijf voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

Integrated Pest Management

Plaagdierbestrijding

Fauna management

Houtwormbestrijding

Zwamsanering

EWSGAS MEASUREMENT

EWSFUMIGATION

EWSMARITIME & LOGISTICS

EWSPEST CONTROL

EWSBIO TREATMENT

EWSFAUNA MANAGEMENT

Eco Worldwide Solution Group bestaat uit zes divisies en is werkzaam in vele landen. Naast Nederland en België ook in bijvoorbeeld Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Polen, Engeland, Spanje en Italië. De zes divisies zijn elk actief op een ander terrein en kunnen verdeeld worden in EWS Gas measurement, EWS Fumigation, EWS Bio treatment, EWS Pest Control, EWS Maritime & Logistics en EWS Fauna Management. Eén van de werkzaamheden van divisie Desinfectie is uiteraard desinfecteren van ruimten.

Vernevelen

“We desinfecteren in verschillende landen” zegt Martijn Boei, Sales Manager. “Sinds de problemen met COVID-19 desinfecteren we steeds meer”. In Nederland wordt er in verhouding weinig gedesinfecteerd tegen COVID-19, maar in landen zoals in België en vooral Italië is het een gebruikelijke manier om het virus te bestrijden. Desinfecteren kan op verschillende manieren gebeuren. Zo kan er een oppervlaktebehandeling plaatsvinden door het oppervlak te besproeien of door een desinfectiemiddel te vernevelen in een ruimte, waarbij gebruik gemaakt kan worden van geavanceerde apparatuur. Deze apparatuur bestaat uit een vernevelapparaat dat er voor kan zorgen dat de nevel een uur aanwezig blijft in een ruimte.

Waterstofperoxide

Als desinfectiemiddel bij het vernevelen, worden er gecertificeerde producten op basis van gestabiliseerde waterstofperoxide gebruikt. Waterstofperoxide is erg reactief,

maar na verloop van tijd ontleedt het in water en zuurstof.

Na het desinfecteren wordt de ruimte ontlucht en kan na een gasmetingscontrole de ruimte weer veilig worden betreden. Door het desinfecteren met waterstofperoxide worden tot 99,9% van de aanwezige bacteriën, schimmels en virussen in een ruimte gedood.

Minder besmettingen

“We desinfecteren momenteel vooral woonzorgcentra en logistieke bedrijven waarin personen aanwezig zijn geweest die besmet zijn met COVID-19. De effectiviteit van de behandeling is hoog en we creëren door de desinfectie een soort nulpunt bij de klanten. Men weet dan dat die ruimte de hoogste haalbare desinfectie is ondergaan. Het betekent zeker niet dat die plek daarna niet meer geïnfecteerd kan worden!” aldus Boei. “In Italië is desinfectie van bepaalde ruimtes zelfs verplicht. In Frankrijk worden veel auto’s gedesinfecteerd die gebruikt worden in de logistiek, zodat die vrij van COVID-19 zijn als er een andere chauffeur mee gaat rijden. Desinfecteren draagt bij tot het verminderen van besmetting met COVID-19 maar is zeker niet dé oplossing tegen de ziekte” vervolgt Boei. In Nederland, België en Italië houden een 25 medewerkers zich regelmatig bezig met het desinfecteren. Boei krijgt de indruk dat desinfecteren wel een steeds grotere rol gaat spelen in Nederland. Boei krijgt dan ook steeds meer verzoeken van hotels, kantoren en winkelbedrijven waarbij men wil garanderen dat de infectiekans afwezig is. “Desinfecteren is zeker niet dé manier om COVID-19 tegen te gaan, maar het draagt wel bij tot vermindering van het virus en het geeft de mensen een veilig gevoel.” zegt Boei nogmaals.

Deskundig

Wanneer er grotere ruimtes gedesinfecteerd moeten worden kan het beste gebruik gemaakt worden van speciale vernevelapparatuur. Niet alleen de bediening van zulke vernevelapparaten

vereist deskundigheid maar men moet dan ook kennis hebben hoe desinfectie en gassing in het algemeen verlopen. Oppervlaktebehandelingen kunnen dus ook goed door plaagdierbestrijders van EWS uitgevoerd worden, omdat zij opgeleid zijn en weten hoe er gebruik moet worden gemaakt van handsputapparatuur. Alle medewerkers van de EWS-Group zijn zich bewust van beschermingsmaatregelen tegen COVID-19. EWS heeft protocollen opgesteld. Enkele punten daarbij zijn het verplicht dragen van hesjes waarop staat dat men 1 ½ meter afstand moet houden. Er moeten verplicht mondkapjes worden gedragen als klanten worden bezocht en er moet zoveel mogelijk thuis worden gewerkt.

Rectificatie

Doordat er enkele fouten ingeslopen waren, heeft de redactie besloten het herziene artikel in dit nummer te plaatsen.

Help, een vleermuis!

Wat kun je doen bij overlast door een beschermde soort?

“Toen we gisteravond thuiskwamen, vlogen er weer vleermuizen in de woonkamer. Ik denk dat ze van de zolder komen. We hebben snel onze spullen gepakt en zitten nu in een hotel. Kunt u zo snel mogelijk komen? We durven niet meer naar huis!”

Ook al zijn veel plaagdierbestrijders bekend met dit soort meldingen, de aanpak ervan ervaren ze vaak als “lastig”. Waar je bij de overlast van ratten en muizen tot bestrijding mag overgaan, geldt voor vleermuizen en hun verblijfplaatsen een strikte wettelijke bescherming. Hoe ga je dan met overlast om? Moet je – wat de meeste plaagdierbestrijders doen – naar andere instanties verwijzen of kun je ook zelf in actie komen?

Dat kan, zolang de aanpak is gericht op het wegnemen van *de overlast*, zonder daarbij de vleermuizen en hun verblijfplaats te schaden. Veel dieren die dicht bij mensen voorkomen geven op zichzelf geen overlast. Vier van de achttien in Nederland voorkomende soorten vleermuizen zijn uitgesproken spouwmuur- en dakbewoners, zonder dat de meeste mensen daar iets van merken.

De meeste overlast ontstaat als een vleermuis in een woonruimte terecht komt. Meestal is dit een eenmalig incident als gevolg van een verdwaalde vleermuis en een openstaand raampje. De daarbij ervaren overlast is vooral *angst*. Logisch, want mensen schrikken van de in hun slaapkamer rondfladderende vleermuis. Een griezelimago en fabeltjes over vleermuizen die in je haren vliegen dragen niet bij tot het wegnemen van deze angst. Ook al is die angst ongegrond, het kan alleen worden weggenomen door de bewoners hun verhaal te laten doen en begrip te tonen voor hun schrik. Daarna kun je gaan helpen de vleermuis te vinden en op een veilige manier buiten te zetten.

Wanneer er herhaaldelijk vleermuizen in een woonruimte terecht komen of hun keuteltjes naar binnen vallen, wordt het een ander verhaal. Vleermuizen die in de spouw of het dak hun verblijfplaats hebben, belanden dan via een onbedoelde doorgang in een woonruimte en zoeken kruipend of vliegend hun weg naar buiten.

Het lijkt dan makkelijk om te kijken hoe vleermuizen überhaupt in de spouw of het dak kunnen komen en dat gat dicht te maken. Veel geschrokken bewoners vragen daar ook om. Behalve dat het wettelijk gezien niet mag, verhoog je daarmee ook de kans op zeer ernstige overlast.

De binnen-gesloten vleermuizen en/of hun jongen sterven in de spouw/het dak (stankoverlast!) of komen, op zoek naar een uitgang, in grote aantallen in een woonruimte terecht. Of de buitengesloten vleermuizen gaan andere openingen in de gevel gebruiken en komen ook weer in woonruimten terecht.

Veel beter, en eigenlijk ook veel makkelijker, is de aanpak van binnenuit: door de doorgang tussen spouwmuur/dak en de woonruimte te vinden (meestal op zolder) en dicht te maken. Patronen in de overlast en vleermuisssporen wijzen prima de weg. Op deze manier kunnen de vleermuizen veilig en ongemerkt op hun plek blijven wonen. Deze aanpak valt meestal ook goed bij de bewoners. Door het geven van voorlichting over vleermuizen, verandert bij de bewoners de schrik van de confrontatie al snel in waardering voor dit bijzondere zoogdiertje. Zeker als ze leren dat vleermuizen maar één jong per jaar krijgen en dus niet zomaar “een plaag” worden en dat één gewone dwergvleermuis van ± 5 gram (verreweg de meest aangetroffen vleermuis) in zijn eentje circa 1000 muggen per nacht eet.

In enkele gevallen veroorzaken vleermuizen echt vervelende overlast. Bijvoorbeeld wanneer de locatie van de verblijfplaats en/of de groepsgrootte leidt tot geur- of geluidsoverlast. Het vinden van een vleermuisvriendelijke oplossing vraagt dan vaak om herhaald veldonderzoek naar de vleermuizen en kennis van hun ecologie. Samenwerking met vrijwilligers van regionale vleermuiswerkgroepen wordt dan aanbevolen.

In 2021 verzorgt Erik Korsten voor Killgerm Training twee maal de nascholingscursus Vleermuizen en Plaagdierbestrijding en wel op 15 april (Utrecht) en 7 september (België). In deze cursus komt naast het omgaan met overlast door vleermuizen, ook de inzet van vleermuizen als insectenbestrijders aan bod.

Erik Korsten, Zoogdierverseniging (2020)

Plaagdierbestrijders staan er niet alleen voor

Net zoals plaagdierbestrijders IPM hoog in het vaandel hebben, heeft Milieu Centraal dat ook. Zij noemen dat “Beter Bestrijden”.

Volgens de site is Milieu Centraal een voorlichtingsorganisatie die zorgt voor onafhankelijke, betrouwbare en praktische informatie over duurzame keuzes in het dagelijks leven. Ze hebben een nuchtere houding ten aanzien van het milieu en zijn niet gebonden aan commerciële belangen. Daarnaast hebben ze oog voor het feit dat consumenten naast ‘groen’ ook geld en gemak belangrijk vinden. Alle tips en adviezen zijn gebaseerd op wetenschappelijke basis. Experts zorgen ervoor dat de kennisbasis up-to-date blijft. Een maatschappelijke adviesronde onder wetenschappelijke instellingen, bedrijven, brancheorganisaties en maatschappelijke organisaties draagt bij aan diversiteit van en draagvlak voor inzichten. Tenslotte zorgt een Wetenschappelijke Raad van Advies voor kwaliteitsborging. De leden van de raad zijn verbonden aan een onderzoeksinstituut of universiteit.

Volgens Sanne Janssen, communicatieadviseur, werken bij Milieu Centraal 30 personen. De Stichting Milieu Centraal is in 1998 opgericht en wordt deels gefinancierd door de overheid en deels met uiteenlopende partnerschappen in het bredere werkveld van de stichting. Het onafhankelijke bestuur en de onafhankelijke Wetenschappelijke Raad van Advies zorgen ervoor dat ze geen spreekbuis is van de overheid, milieuorganisaties of het bedrijfsleven.

Milieu Centraal informeert consumenten via diverse websites, sociale media en apps over belangrijke milieuonderwerpen zoals energie besparen, eten en drinken, duurzaam vervoer, minder afval, bewust winkelen, klimaat en aarde, zonnepanelen en in-en-

om-het-huis. Ook fungeert de organisatie als vraagbaak voor media als radio, TV, tijdschriften en kranten. Bij het thema in-en-om-het-huis is ook de voorlichting ondergebracht over het onderwerp ongediertebestrijding.

Het onderwerp ongediertebestrijding wordt gecoördineerd door Sanne Janssen en onderzoekscollaga Dr. Aniek Ivens. Het KAD dient regelmatig als bron voor informatie. De verzamelde informatie en adviezen over de meest voorkomende ongediertesoorten zijn te vinden op de site <https://www.milieucentraal.nl/plagen> en www.beterbestrijden.nl. De nadruk ligt daarbij op het voorkomen van plagen. Het uitgangspunt is dat pas wanneer preventieve maatregelen en bestrijden zonder gif met behulp van bijvoorbeeld natuurlijke vijanden niet helpen, toegestane bestrijdingsmiddelen door de consument kunnen worden gebruikt. Ook kan dan een professioneel plaagdierbestrijdingsbedrijf ingeschakeld worden om het ongedierte te bestrijden.

In september 2020 is de campagne “Beter gebruik van bestrijdingsmiddelen” gelanceerd. Ook daarbij wordt ervan uitgegaan dat voorkomen van plagen beter is dan bestrijden. Vervolgens kunnen er milieuvriendelijke oplossingen worden gezocht en pas daarna kan op een gepaste manier gif worden toegepast. Alle in huis voorkomende ongediertesoorten worden betrokken in deze campagne, maar daarnaast komt ook overlast veroorzaakt door slakken, vogels, vraatinsecten op kamerplanten en in de tuin, groene aanslag, onkruid en schimmels in huis en in de tuin aan bod.

Dit initiatief tot het voorlichten van consumenten is genomen door de overheid (ministerie van I & W), detailhandel en brancheorganisaties zoals de Raad Nederlandse Detailhandel (NRD), Centraal Bureau Drogisterijen (CBD), Vereniging van Winkelketens in de Doe-Het-Zelfbranche (VWDHZ), Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL), Tuinbranche Nederland, Dibevo en Thuiswinkel.org.

Beter gebruik van bestrijdingsmiddelen!

beterbestrijden.nl

Ten behoeve van de campagne is de “Toolkit Beter Bestrijden” opgesteld. In de toolkit zijn o.a. het beeldmerk, advertentiebanner voor op de website, posters en flyers, voorbeeldposts op social media over o.a. groene aanslag en onkruid, infographics en video's beschikbaar voor gebruik. Het is de bedoeling dat de detailhandel en brancheorganisaties op locatie aandacht geven aan het beter gebruik van bestrijdingsmiddelen waarbij de toolkit als handvat kan dienen voor consumenten.

De in september 2020 gestarte campagne zal in maart 2021 een nieuwe boost krijgen. Informatie om beter te bestrijden zal geplaatst worden op social media, in huis-aan-huis bladen, lokale maar ook landelijke kranten. Alle betrokken partijen zullen daar in hun bedrijf en in winkels aandacht aan schenken.

Zowel Milieu Centraal als plaagdierbestrijders vinden dat consumenten goed voorgelicht moeten worden over hoe ongedierte/plaagdieren moeten worden geweid en, indien nodig, op de juiste manier moeten worden bestreden. Een juiste weringsvoorlichting en een gifvrije bestrijding is belangrijk en plaagdierbestrijders kunnen daarbij een nog grotere rol spelen dan ze momenteel al doen.

Samenwerking tussen plaagdierbestrijdingsbedrijven en -organisaties, en organisaties zoals Milieu Centraal, is dan ook zeker nuttig om een optimaal resultaat te bereiken zodat ongedierte ook beheersbaar wordt bij consumenten thuis.

<https://www.milieucentraal.nl/plagen>
www.beterbestrijden.nl

PROFESSIONELE **RODENTICIDEN**

ZE PROEVEN HET VERSCHIL!

Hofman pest control

HOFMANPESTCONTROL.NL • INFO@HOFMANPESTCONTROL.NL

DE LEEMKOELE 2 • 7468 DM ENTER • TEL: 0548-545277

Gebruik Rodenticiden veilig. Lees voor gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

Je hebt rodenticides en je hebt Vertox

P Vertox Oktablok Pro is een product op basis van Brodifacoum en wordt geproduceerd door een van Europa's grootste rodenticideproducenten, genaamd PELGAR. Deze firma is al decennialang gespecialiseerd in de productie en registratie van zeer smakelijke en goed opneembare rodenticides, waarvan Vertox Oktablok de eerste is die in Nederland geregistreerd is. Er volgen nog 2 Difenacoum registraties op korte termijn.

Vertox Oktablok is verkrijgbaar in 20, 100 en 200 gram blokken. De 100 en 200 gram blokken zijn standaard voorzien van een metaaldraad voor toepassing in riolen. Er is ook een 10 grams monitoringsblokje beschikbaar. Het fijne van dit monitoringsblokje is dat de samenstelling hetzelfde is als van de Vertox Oktablok alleen dan zonder Brodifacoum. De smaak en geur zijn dus identiek, waardoor de opname van een Vertox Oktablok nog beter gaat. Geen aaschuwheid! Vertox Oktablok is geschikt voor gebruik tegen muizen binnenshuis en ratten binnen- en buitenshuis alsmede in riolen. Het is een "state of the art" product omdat uitsluitend de allerbeste foodgrade ingrediënten worden gebruikt. Door de speciale wax zijn de blokken goed bestand tegen vocht en gaan ze niet schimmelen.

VERTOX OKTABLOK PRO

- Hoge opnamebereidheid door kwaliteits ingrediënten
- Bestand tegen vocht, schimmel en bacteriën
- 100 en 200 gr standaard voorzien van metaaldraad
- Monitoring vs Oktablok Pro: dezelfde smaak maar non-tox
- Vertox Oktablok Pro Verkrijgbaar in 20, 100 en 200 grams blok
- Vertox Monitoring verkrijgbaar in 10 grams blok

AROO Bio Security Service

Wisseling van de wacht bij AROO

Na 26 jaar eigenaar geweest te zijn van zijn in 1994 opgerichte bedrijf in Oostmalle heeft Marc Van de Cruys het tijd gevonden om zijn bedrijf over te dragen aan de volgende generatie, zijn dochter Lynn en haar man Ilja. Op 1 april 2020 zijn de aandelen van het bedrijf overgedragen en zijn Lynn en Ilja nu eigenaar. Marc Van de Cruys is nog wel zaakvoerder maar het is de bedoeling dat per april 2024, als hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, hij terugtreedt als zaakvoerder. Als doorgewinterde zelfstandige zit volledig stoppen er waarschijnlijk niet in, hij zal zeker ondersteunende taken blijven uitvoeren voor het bedrijf maar niet meer als leidinggevende. De naam van het bedrijf is in de loop van de jaren aangepast van AROO Bio Security Service naar AROO Bio Hygiene Service en volgens Van de Cruys komt dat doordat er een andere manier van denken en handelen in het bedrijf is ontstaan. Vroeger werd er volop gebruik gemaakt van biociden om een plaag te bestrijden of te voorkomen terwijl

momenteel het accent ligt op IPM (Integrated Pest Management) en minder op het “strooien van gif”.

Er werken nu 3 personen in het familiebedrijf. Ilja is sinds 2010 werkzaam bij AROO. De facturatie en andere administratieve zaken worden uitgevoerd door Lynn. Het kleine familiebedrijf heeft als voordeel ten opzichte van een groot bedrijf dat de lijnen kort zijn, er weinig overhead is en men niet afhankelijk is van personeel. Een ander voordeel van een familiebedrijf is dat men aan de klant 7 dagen per week 24 uur per dag service kan verlenen. Flexibiliteit is een zeer grote troef.

Het belangrijkste werkgebied van AROO ligt in de driehoek Gent-Brussel-Hasselt. De plaagdierbeheersende werkzaamheden worden vooral op contractbasis uitgevoerd bij bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie en de vleessector. Mede doordat AROO weinig horeca-bedrijven in zijn portefeuille heeft, heeft men weinig last gehad van de gevolgen van de corona-epidemie, sterker nog: hun werkzaamheden zijn toegenomen doordat ze nu ook diverse opdrachten gekregen hebben om bedrijven te ontsmetten.

AROO doet bewust weinig aan marketing. De kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden is de beste reclame en door mond-tot-mond reclame worden nieuwe klanten verkregen. De Belgische plaagdiermarkt wordt beheerst door enkele grote bedrijven, maar Van de

Cruys senior weet zeker dat ook kleinere bedrijven in de toekomst bestaansrecht blijven hebben, doordat er nog vele bedrijven zijn die alleen met minder grote plaagdierbestrijdingsbedrijven te maken willen hebben.

Wanneer er werkzaamheden niet binnen de regio vallen of wanneer er specialistische werkzaamheden moeten worden uitgevoerd waar men niet de juiste apparatuur of deskundigheid voor heeft of wanneer men het te druk heeft, wordt een samenwerkingsverband opgezet met bevriende collegabedrijven of wordt beroep gedaan op interimkrachten.

Zowel Marc als Ilja bezitten de vereiste erkenningen en fytolicensies om hun werkzaamheden te mogen uitvoeren. Een fytolicensie is een certificaat van de federale overheid dat aangeeft dat een professionele gebruiker, distributeur of voorlichter in staat is om op een correcte manier met biociden om te gaan. Een fytolicensie is verplicht voor personen die biociden professioneel gebruiken of toevoegingstoffen aankopen, bewaren of gebruiken in het kader van hun beroepsactiviteiten. De fytolicensie is afgeleid van de Europese richtlijn uit 2009 voor het duurzaam gebruik van pesticiden. Gewasbeschermingsmiddelen en dus ook de plaagdierbestrijdingsmiddelen vallen onder de fytolicensies.

Er is een vijftal licenties te onderscheiden:
NP: Distributie van of voorlichting over middelen voor niet-professioneel gebruik
P1: Assistent professioneel gebruik
P2: Professioneel gebruik
P3: Distributie van of voorlichting over middelen voor professioneel gebruik
PS: Specifiek professioneel gebruik

Een vergelijkbaar opleidingssysteem voor plaagdierbestrijders zoals in de BT-opleiding en de bijbehorende nascholingscursussen, zoals in Nederland, bestaat in België nog niet hoewel de branchevereniging en de overheid momenteel in verregaande gesprekken zijn over een nieuw Koninklijk en Ministerieel Besluit met betrekking tot de opleiding van professionele gebruikers van biociden van producttype (PT) 14 en 18.

De website van AROO is al jaren niet veranderd. Wel is de website uitgebreid en bevat hij veel informatie over plaagdieren. Het betekent niet dat het bedrijf stil staat. Binnenkort wordt de website daarom gemoderniseerd. Via het digitale logboek MyAroo kunnen bedrijven online nagaan hoe de stand van zaken is met betrekking tot de beheersing van plaagdieren binnen hun bedrijf. Elektronische inloopvallen en -klemmen worden steeds meer ingezet en hebben volgens Van de Cruys een grote toekomst.

De helft van de werkzaamheden van AROO ligt op het gebied van building care. Onder building care wordt verstaan het behandelen en bestrijden van zwammen en houtboorders in bijvoorbeeld kerken, bedrijfsgebouwen en woonhuizen. Daarbij worden ook regelmatig werkzaamheden uitgevoerd om het hout te herstellen door gebruik van epoxy. Andere grotere constructieve werkzaamheden worden niet gedaan maar worden aan bouwkundige specialisten overgelaten. Van de Cruys vertelt dat vroeger veel gebruik gemaakt werd van methylbromide ter bestrijding van houtaantasters. Methylbromide werkt perfect maar is nu niet meer toegestaan omdat het middel gevaarlijk is voor zowel mens als milieu.

Bij de behandeling van houtaantasters wordt steeds een bestrijdingsmethode gebruikt die voor die situatie het meest geschikt is. Dat kan fosforwaterstof zijn, maar het kan ook een middel zijn dat verspreid wordt met een vernevelaar of lagedrukspuit. Een groot nadeel van fosforwaterstof is dat er veel voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om de bestrijding veilig te kunnen uitvoeren. Een ander nadeel is dat het 5 dagen duurt voordat een locatie na behandeling veilig genoeg is om te betreden.

De andere helft van de werkzaamheden bestaat uit de "normale" plaagdierbestrijding. Alle voorkomende plaagdieren worden bestreden. Het is Van de Cruys opgevallen dat de laatste jaren meer bruine ratten moeten worden bestreden. Volgens Van de Cruys wordt dit zeker ook in de hand gewerkt doordat steeds meer personen kippen houden in hun achtertuin waardoor restanten voer achterblijven die aantrekkelijk zijn voor bruine ratten. Een andere factor is de klimaatsverandering. Door het steeds warmere weer hebben bruine ratten steeds

betere omstandigheden om zich te vestigen en te overleven.

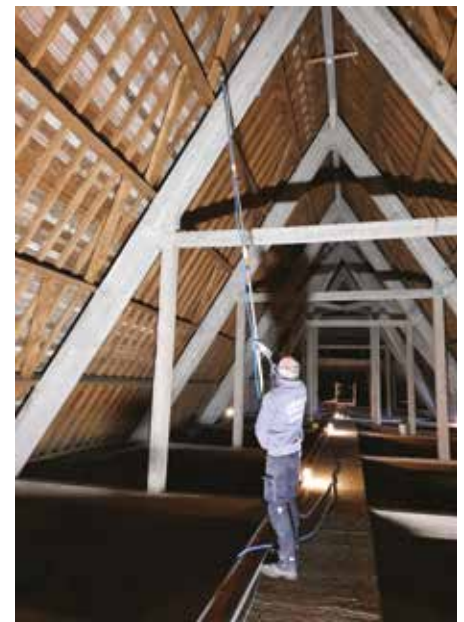
In het algemeen kan worden gezegd dat het aantal plaagdieren dat in bedrijven voorkomt lager is dan in de voorgaande decennia. Een aantal oorzaken ligt daaraan ten gronde: vroeger werden vooral biociden toegepast zonder veel weringsmaatregelen uit te voeren. Tegenwoordig wordt steeds meer IPM toegepast hetgeen betekent dat er meer aan preventiemaatregelen wordt gedaan om overlast van plaagdieren te voorkomen. De hygiënestandaard in bedrijven is in de afgelopen jaren verbeterd waardoor er netter wordt gewerkt en minder afval genuttigd kan worden door plaagdieren. De kakkerlakkenbestrijding is vooral verbeterd omdat er tegenwoordig bijna uitsluitend gebruikt wordt gemaakt van kakkerlakkengel terwijl er vroeger alleen werd gespoten. Door kakkerlakkengel kan een populatie worden uitgeroeid of tot een dusdanige mate worden verkleind dat de overlast gering is.

Net zoals vele andere plaagdierbestrijdingsbedrijven in België houdt AROO zich ook bezig met het desinfecteren van productieruimtes en kantoren. Sinds corona zijn intrede deed is het ontsmetten steeds belangrijker geworden. Met toegelaten middelen worden zowel bacteriën als virussen ontsmet. Op die plekken waar men te maken zou kunnen hebben met mogelijke besmettingen door corona worden voorzorgsmaatregelen genomen om te voorkomen dat de techniek zelf besmet raakt. Wanneer een bedrijf geen bedrijfshygiëne-protocol heeft, wordt ontsmet volgens eigen interne richtlijnen.

Van de Cruys denkt dat de plaagdierbestrijding in de toekomst zich verder gaat aanpassen. Er zal nog minder gebruik worden gemaakt van biociden en er zal nog meer overlegd gaan worden met de klant om de plaagdieren te weren. De klant zal doordrongen moeten worden dat er kosten moeten worden gemaakt om preventieve weringsmaatregelen te nemen en dat die op den duur ook voor hem financieel voordeel op zullen leveren.

Volgens Van de Cruys zullen we in de toekomst mede door de veranderingen in het klimaat ook rekening moeten houden met nieuwe diersoorten die overlast veroorzaken. Voorbeelden daarvan zijn momenteel diverse soorten wantsen, rioolvliegjes, wolhandkrabben, brulklippers en rivierkreeftjes. AROO zal zich zeker bezig blijven houden met de toekomstige ontwikkelende plagen en de bestrijding ervan.

Terugrijdend over een mooie laan met gekleurde herfstbladeren van de Amerikaanse eikenbomen overdenk ik dat er sinds mijn eerste interview met Van de Cruys in 2004 veel veranderd is op het plaagdierbestrijdingsgebied. Wellicht zal ik over een 20 jaar, als de derde generatie Van de Cruys bezig is de zaak over te nemen bij mijn interview horen dat de technieken om plaagdieren te beheersen weer verder verbeterd zijn.

EERSTE KEUS VAN PLAAGDIER- BEHEERSERS

TOMCAT®

TOMCAT Blox
houdbaarheid verlengd:
NU 3 JAAR!

- ▶ Meest populaire rodenticide met een superieure acceptatie.
- ▶ Vooral geschikt voor kwetsbare gebieden en algemeen gebruik.
- ▶ Verkrijgbaar in 28 grams en 225 grams blokken.

SOLO®

SOLO Blox
houdbaarheid verlengd:
NU 2 JAAR!

- ▶ De meest krachtige anticoagulans.
- ▶ Hoogst verteerbare formule.
- ▶ Verkrijgbaar in 20 grams blokken.

DETEX®

- ▶ Lumitrack is een speciale toevoeging die zorgt dat uitwerpselen van knaagdieren helder groen oplichten onder UV-licht.
- ▶ Voor een snelle herkenning en opsporing van de bewegingen van knaagdieren.
- ▶ Bait & Switch: zodra de knaagdieren zich voeden met Detex, stapt u over op de vertrouwde rodenticiden van Bell.
- ▶ Verkrijgbaar in blokjes en sachets.

Gebruik biociden veilig. Lees voor gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

DE WERELDLEIDER IN TECHNOLOGIE VOOR KNAAGDIERBEHEERSING

www.belllabs.com | emea@belllabs.com

Killgerm is de officiële distributeur voor
Bell Laboratories Inc. in de Benelux.

PCN

PEST CONTROL NEWS®

HET TIJDSCHRIFT VOOR DE PLAAGDIERBESTRIJDINGSBRANCHE

Al twintig jaar lang wordt Pest Control News als papieren magazine gratis naar zo'n 1700 abonnees in de Benelux verstuurd.

Wist u dat het magazine ook 24/7 **digitaal** beschikbaar is op www.pestcontrolnews.com/dutch? U kunt er niet alleen de allerlaatste editie downloaden, maar ook voorgaande exemplaren in het digitale archief raadplegen.

Indien u graag per e-mail geïnformeerd wenst te worden over de eerstvolgende editie van PCN, kunt u zich aanmelden via **"Abonneren"** op onze website. Dan ontvangt u van ons een notificatie met link naar het digitale magazine nog voor het papieren magazine bij u in de bus zit! Op die manier heeft u altijd een sneak preview in primeur.

Heeft u vragen of opmerkingen? Laat het ons gerust weten via redactie@pestcontrolnews.com

Vriendelijke groet,
Het PCN Team

PCN®
junior
Het kids magazine vol leuke weetjes over beestjes

Samen met PCN Magazine sturen wij u de allereerste editie van **PCN Junior**, ons nieuwe kids magazine vol verhalen, puzzels en leuke weetjes over kleine beestjes.

Wenst u toekomstige edities van PCN Junior samen met het reguliere magazine te ontvangen? Laat het ons dan ook weten via **"Abonneren"** op onze website www.pestcontrolnews.com/dutch

Harmonix[®]

Rodent Paste

EEN NIEUWE REVOLUTIONAIRE AANPAK VAN RATTEN EN MUIZEN

Recentelijk is de toelatingsaanvraag Harmonix Rodent Paste akkoord bevonden zowel in België als in Nederland. Bayer zal dit revolutionaire nieuwe rodenticide begin 2021 introduceren in de Benelux.

Wat is Harmonix Rodent Paste?

Harmonix Rodent paste is gebaseerd op de in de natuur voorkomende werkzame stof Cholecalciferol en heeft een rodenticide werking indien het toegepast wordt in een hoge dosering. Cholecalciferol heeft echter een ander werkingsmechanisme dan de traditionele anticoagulanten waardoor Harmonix Rodent Paste voor plaagdierbestrijders een aantal interessante voordelen biedt. Harmonix Rodent Paste is het resultaat van jarenlange innovatie die heeft geleid tot een volledig nieuwe oplossing in een geoptimaliseerde lokaasmatrix.

Hoe werkt Harmonix Rodent Paste?

Bij de toepassing van Cholecalciferol als rodenticide wordt Cholecalciferol aangeboden in een hoge concentratie. Het eerste waarneembare effect is dat er verlies van eetlust optreedt zodra de ratten en muizen een toxische dosis hebben opgenomen. In de praktijk is deze anorexia al binnen 2 dagen zichtbaar. Het tweede effect van Cholecalciferol is dat er sterk verhoogde calciumconcentratie in het bloedserum ontstaat waardoor de zachte weefsels en organen verkalken. Dit samen leidt tot sterfte van de doeldieren waarbij er bovendien veel minder actieve stof nodig is om hetzelfde resultaat te bereiken dan met anticoagulanten.

De sleutel tot succes: Start pre-baiting met Harmonix Monitoring Paste!

Pre-baiting is een nieuwe onderdeel van de bestrijding en zal het succes aanzienlijk vergroten. Pre-baiting houdt in dat gedurende een periode van een aantal dagen lokaas wordt gebruikt zonder actieve stof. Bayer heeft speciaal hiervoor Harmonix Monitoring Paste ontwikkeld. Harmonix Monitoring Paste heeft exact dezelfde samenstelling als Harmonix Rodent Paste met uitzondering van de actieve stof Cholecalciferol. Hierdoor kan een populatie eetlust voor het nieuwe lokaas ontwikkelen en kunt u daarnaast de schuwheid voor lokazen wegnemen. Pre-baiting geeft u ook informatie over de meest geschikte plaats voor de lokdozen en in welk deel van de locatie de beste opname plaatsvindt. In praktijkonderzoek is vastgesteld dat de prebaiting-fase 1 tot 2 weken in beslag neemt. Indien de opname maximaal is, kan Harmonix Monitoring Paste vervangen worden door Harmonix Rodent Paste. In grafiek 1 is het effect weergegeven van een bestrijdingsactie met of zonder Harmonix Monitoring Paste. Een goede pre-baiting zorgt voor een snel resultaat met de minst mogelijk opname van Harmonix Rodent Paste. In vergelijking met traditionele anticoagulanten is in onderzoek vastgesteld dat de opnamehoeveelheid van Harmonix Rodent Paste tot wel 50% lager is terwijl de resultaten vergelijkbaar zijn. Dat scheelt niet alleen in de portemonnee maar vermindert bovendien ook alle mogelijke risico's. Harmonix Monitoring Paste kan daarnaast, in het kader van een IPM programma, jaarrond ingezet worden om te monitoren op aanwezigheid van knaagdieren.

Is Harmonix Rodent Paste gevaarlijk voor roofvogels?

Het gebruik van anticoagulanten leidt

steeds vaker tot aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in niet-doeldieren zoals uilen en wezels. Voor de Europese overheden is dit het belangrijkste argument om het gebruik van rodenticiden te beperken. Harmonix Rodent Paste heeft hier een groot voordeel. Secundaire vergiftiging is nog steeds mogelijk maar veel minder dan bij de thans gebruikte anticoagulanten. Het residuedrag en het mogelijke risico op secundaire vergiftiging door cholecalciferol werden onderzocht in Nieuw-Zeeland, waar de actieve stof al meerdere jaren beschikbaar is en in sommige gevallen op grote schaal wordt gebruikt. De bevindingen onderschrijven het gunstige profiel van cholecalciferol, waardoor Harmonix Rodent Paste zich duidelijk positief onderscheidt van de thans beschikbare anticoagulanten in de Benelux.

Is Harmonix Rodent Paste ook effectief tegen resistente populaties?

Resistentie is een onderschat probleem. Vaak gaat het ongemerkt, maar in grote delen van Europa zijn er populaties met aangetoonde resistentie tegen Bromadiolone, Difenacoum en 1^e generatie rodenticiden. Omdat Harmonix Rodent Paste een ander werkingsmechanisme heeft en geen anticoagulant is, is het ook inzetbaar om resistente populaties ratten en muizen te bestrijden. Deze onbeperkte effectiviteit wordt bevestigd door aanvullende laboratorium- en veldtesten. Ratten werden onder meer getest met de resistentiemerkers Y139C (Westfaalse resistente stam) en L120Q (Zuid-Engeland, Berkshire). Van beide stammen is bekend dat deze niet meer te bestrijden zijn met rodenticiden gebaseerd op Bromadiolone en Difenacoum. Andere anticoagulanten gebaseerd op flocoumafen of brodifacoum zijn weliswaar ook effectief tegen resistente populaties maar vormen persistente residuen hetgeen leidt tot een belasting

van het milieu en tot grote risico's voor niet doeldieren zoals roofvogels. Harmonix Rodent Paste is daarmee een uitstekende aanvulling voor de plaagdiermanager in het kader van resistentiebeheer.

Nieuwe toepassingsgebieden met Harmonix Rodent Paste

Zoals reeds aangegeven is Cholecalciferol niet persistent en niet bio-accumulerend, zoals in het bijzonder de zeer potente anticoagulantia wel zijn! Het gevaar via de voedselketen, dus voor uilen, roofvogels, vossen etc., is lager in vergelijking met anticoagulantia. Harmonix Rodent Paste is daarom toegelaten voor de bestrijding van muizen, bruine ratten en zwarte ratten zowel binnen als rondom gebouwen en voedselopslagplaatsen. Voor de bestrijding van ratten in Nederland gaat dit gepaard met het IPM programma. In België mag Harmonix Rodent Paste ook direct aangebracht worden in holen en open ruimtes, zoals vuilstortplaatsen, en mag Harmonix Rodent Paste ingezet worden als permanent lokaas door professionele gebruikers met aangetoonde gevorderde

bekwaamheid. In tabel 1 is weergegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de toelating tussen Nederland en België.

Wat zijn de risico's van Harmonix Rodent Paste?

Cholecalciferol is een krachtig rodenticide en daarom ook gevaarlijk voor directe vergiftiging (directe opname door huisdieren, zoals honden). Omdat er geen antidote of antistof bestaat is de behandeling van dit soort vergiftigingen moeilijker en langduriger dan met anticoagulantia. Er moet daarom bijzonder veel aandacht worden besteed aan de plaatsing van Harmonix Rodent Paste zodat het lokaas niet direct toegankelijk is voor niet-doeldieren!

Samenvattend

Met Harmonix Rodent Paste kun je je als plaagdiermanager extra onderscheiden in de markt. Zeker als je zelf of je klanten eisen hebben op het gebied van duurzaamheid. Anderzijds op locaties zoals agrarische bedrijven waar roofdieren

aanwezig zijn of op bedrijven met een verhoogd risico op resistentie. Zorg voor een duidelijke risico analyse, een goed plan van aanpak zoals verwacht in het IPM protocol en bespreek uw strategie en keuzes met uw relaties.

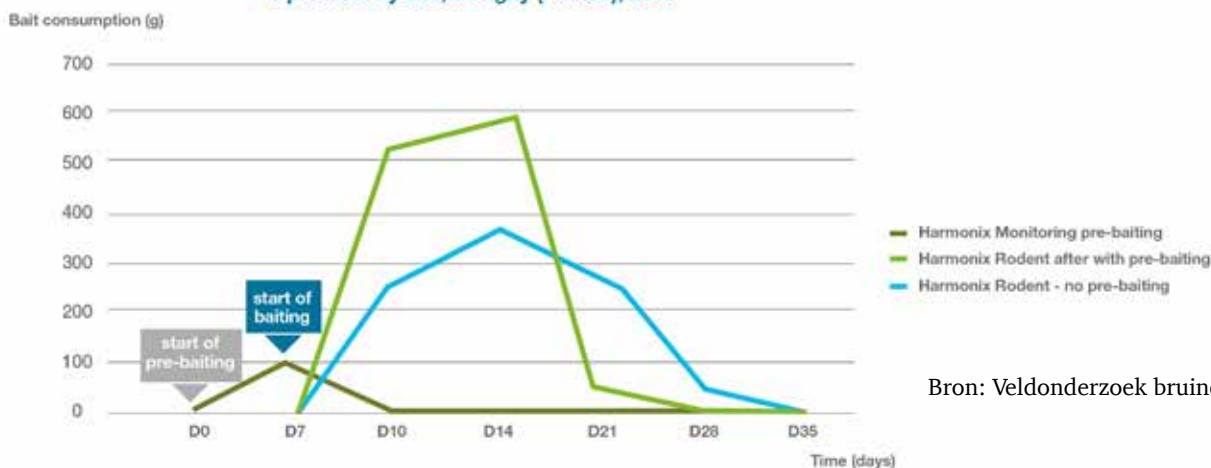
Gebruik biociden veilig en lees voor gebruik eerst de productinformatie op het etiket. Harmonix Rodent Paste heeft toelatingsnummer NL-0024897-0000 in Nederland, BE2020-0019 in België en 275/20/L-000 in Luxemburg. Indien u meer informatie wilt, neem gewoon direct contact op met marcel.nijssen@bayer.com (tel +31 610 31 1972) voor Nederland en stein.demeulemeester@bayer.com (tel +32 478 99 2624) voor België en Luxemburg. Zij kunnen u verder informeren.

Namens het Team Bayer Environmental Science Benelux

Grafiek 1:

Pre-baiting met Harmonix Monitoring Paste leidt tot snellere resultaten met minder gebruik van Harmonix Rodent Paste.

Comparative field trial against Brown Rats on two sites 1 protocol by site, Savigny (France), 2019

In this trial, pre-baiting with 100g of Harmonix Monitoring contributed to a full control one week earlier and saved one week of baiting.

Bron: Veldonderzoek bruine rat (2019)

Bijvoegen Tabel 1:

De belangrijkste verschillen in de toelating tussen Nederland en België

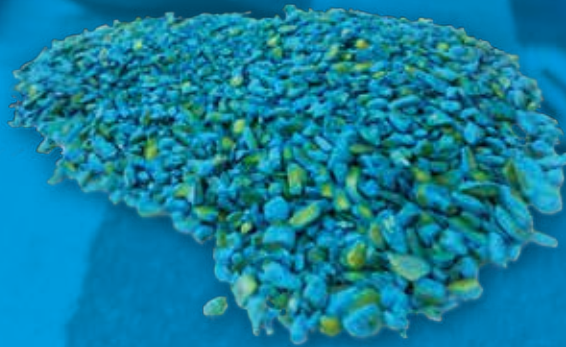
	Nederland	België
Ter bestrijding van huismuizen, bruine ratten en zwarte ratten	✓	✓
Voor professionele gebruikers met aangetoonde gevorderde bekwaamheid	✓	✓
Te gebruiken in en rondom gebouwen	✓	✓
Lokaas plaatsen in manipulatiebestendige lokdozen	✓	✓
Lokaas plaatsen in hol-ingangen	✗	✓
Lokaas plaatsen in open ruimten en op stortplaatsen	✗	✓
Lokaas vastzetten om versleping te voorkomen	✓	✓
Herevaluatie na 35 dagen indien plaag niet onder controle is	✓	✓
Te gebruiken als permanent baiting (enkel in en rond gebouwen)	✗	✓

NIEUW

GEEN ZORGEN MEER OVER KNAAGDIEREN MET KLERAT[®]M

Klerat[®]M is een nieuw, zeer aantrekkelijk lokmiddel op basis van gebroken maïs en met werkzame stof brodifacoum.

- ▶ 6 keer aantrekkelijker voor knaagdieren dan een dieet op basis van granen
- ▶ Uitstekende werkzaamheid bij 25 ppm dankzij brodifacoum
- ▶ Volledige controle over resistente knaagdierpopulaties

FOR LIFE UNINTERRUPTED™

 Klerat[®]M
Rodenticide

syngenta[®]

Klerat[®]M in 2021 op de markt

KLERAT M, een nieuw, zeer aantrekkelijk lokmiddel op basis van gebroken maïs en met als werkzame stof brodifacoum

KLERAT M is een aanvulling op de beproefde Talon/Klerat-productlijn van resistentie doorbrekende rodenticiden. Deze nieuwe formulering bevat minder actieve stof met dezelfde ongeëvenaarde werkzaamheid.

In veld- en laboratoriumproeven op ratten en muizen is de superieure werkzaamheid aangetoond van Klerat M in vergelijking met andere geteste rodenticiden. Bovenal bleek Klerat M voor zowel muizen als ratten aantrekkelijker en aanzienlijk smakelijker te zijn dan hun bestaande diëten.

In veldproeven heeft Klerat M achtereenvolgens 100% bestrijding van ratten gerealiseerd, en bij muizen was er een extreem hoge werkzaamheid van 90 tot 93%. Bij laboratoriumproeven werd onder beide diersoorten 100% mortaliteit waargenomen na inname van het product.

Klerat M met een toevoeging van 25 mg/kg brodifacoum, bleek ook doeltreffend bij muizen waarvan bekend is dat ze resistent zijn tegen andere rodenticiden van de eerste en tweede generatie.

Klerat M is al dodelijk bij slechts 10 tot 16% van de dagelijkse voedselinname van een knaagdier. Dit komt grofweg overeen met een éénmalige voedselinname van circa 2,6 gr lokaas voor ratten, en voor muizen een inname van ongeveer 0,4 gr lokaas gedurende één nacht.

Met name in landelijke gebieden krijgt Klerat M de voorkeur boven andere rodenticiden, omdat het uitstekend kan concurreren met het gebruikelijke diervoeder dat is opgeslagen in varkenshouderijen en pluimveebedrijven. Met name ratten, die bekend staan om hun neofobische gedrag, zien dit als een vergelijkbaar soort voedsel. En de heel nieuwsgierige muizen halen tot wel 200 keer per nacht voedsel op 20 tot 30 verschillende plekken, waardoor ze gegarandeerd in één nacht voldoende Klerat M binnenkrijgen.

Klerat M moet altijd worden gebruikt in niet-manipuleerbare voerdozen die langs de wand worden geplaatst in de ruimte waar knaagdieren vermoedelijk rondlopen, zich verschuilen of het gebouw binnenkomen.

De grotere werkzaamheid van Klerat M realiseert hogere bestrijdingspercentages met een kleinere hoeveelheid lokaas. Een lagere hoeveelheid lokaas vermindert de blootstelling aan niet-doelorganismen. Dit betekent dat er minder product hoeft te worden getransporteerd en beperkt de productkosten voor efficiënte knaagdierbestrijding – dit maakt dit product tot eerste keus bij plaagdierbestrijders.

Klerat M komt begin 2021 in Nederland op de markt in een handige emmer van 5 kilo en is uitsluitend voor professioneel gebruik. België volgt zodra de toelating een feit is.

Minimaal gebruik van rodenticiden dankzij grotere werkzaamheid van Klerat M

Klerat M is dodelijk bij slechts 10 tot 16% van de dagelijkse voedselinname van een knaagdier.

Een rat kan een dergelijke hoeveelheid in één keer innemen (bestrijding na één voeding) en een muis na verschillende innames (bestrijding in één nacht):

► LD50: 2,6 g (10%) voor een rat (gewicht van 250 g)*

► LD50: 0,4 g (16%) voor een muis (gewicht van 25 g)*

Klerat M Ratten (LD50)

Klerat M Muizen (LD50)

■ Klerat M (10%)
■ Dagelijkse voedselinname (90%)

■ Klerat M (16%)
■ Dagelijkse voedselinname (84%)

*Hoeveelheid actieve stof in nieuwe formulering in vergelijking tot hoeveelheid actieve stof in oude formulering

FOR LIFE UNINTERRUPTED™

BASF

We create chemistry

Goliath® Gel

Commerciële keukens

Magazijnen

Keukens en woonruimtes

**20
jaar
vertrouwen**

Voedingsindustrie

Bakkerijen

2000 // 2020

Bedankt voor 20 jaar loyaliteit en vertrouwen! Goliath® Gel blijft garanderen:

- Uitstekende effectiviteit door een zeer aantrekkelijke lokaasformulering en het cascade-effect.
- Hoogste kostenefficiëntie door micro-dosis.

Goliath® Gel, vaak gekopieerd, nooit geëvenaard.

Goliath® Gel is een geregistreerd handelsmerk van BASF. Het bevat de werkzame stof fipronil. Gebruik biociden veilig. Lees voor ieder gebruik steeds de aanwijzingen op de verpakking.

IPM tegen eikenprocessierups en knaagdieren

ctgb

College voor de toelating van
gewasbeschermingsmiddelen
en biociden

Het is in Europa en Nederland beleid om het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte zoveel mogelijk te beperken. Ook bij het tegengaan van de overlast en problemen voor de volksgezondheid door de eikenprocessierups of ratten. Geïntegreerde plaagbeheersing (IPM) met preventieve maatregelen gaat vooraf aan bestrijding met door het Ctgb toegelaten biologische of chemische middelen, en dat mag alleen als dit veilig mogelijk is.

IPM tegen eikenprocessierups

In veel gemeenten hangen nestkastjes voor mezen aan de bomen en is er ondergroei voor natuurlijke vijanden zoals insecten en vogels. In de eerste stadia van de rupsen als ze nog geen brandharen hebben, worden in eiken waar het afgelopen jaar veel overlast was bijvoorbeeld aaltjes of bacteriën (Xentari) ingezet. Deze komen ook in de natuur voor en infecteren de darmen van de rupsen als ze van de behandelde bladeren eten, waardoor ze uiteindelijk sterven. Maar hierbij is het al oppassen voor beschermde vlinders en rupsen, want de aaltjes en bacteriën zijn daarin niet selectief. Dus dit soort middelen mag je niet toepassen tussen bedreigde en beschermde soorten.

Als de rupsen zich eenmaal hebben verpopt tot het larvestadium met de brandharen, worden de nesten

opgezogen, vastgelijmd of weggebrand, of worden opnieuw bomen bespoten met biologische bestrijdingsmiddelen. Dan moeten bovendien ook altijd de brandharen en de nesten verwijderd worden en vernietigd volgens strakke voorschriften. Want niet de rups maar de brandharen veroorzaken gezondheidsproblemen.

Maar waarom moet je – terwijl je géén chemicaliën in het milieu brengt – ook met dit soort biologische bestrijdingsmiddelen terughoudend zijn? Dat komt omdat 'biologisch' niet per definitie betekent dat er geen risico's zijn. Het Ctgb (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden) beoordeelt die risico's conform Europese en wettelijk vastgestelde kaders, en het laat een middel alleen toe als het veilig te gebruiken is volgens voorschrift. Het kijkt daarbij naar de risico's voor de mens – gebruikers, omwonenden – voor dieren (zoals insecten) en planten en andere milieuaspecten, zoals de bodem en het grondwater.

Het Ctgb beoordeelt alleen middelen die onder de Verordening voor gewasbeschermingsmiddelen of de Biocidenverordening vallen. Aaltjes en middelen met een mechanische of fysieke werking, zoals vastplakken of inkapselen, zijn daardoor niet het terrein van het Ctgb.

IPM tegen ratten en muizen

Voor rodenticiden op basis van anticoagulantia (bloedverdunners) en cholecalciferol geldt een strikt IPM-protocol voor het bestrijden van ratten buiten (rondom gebouwen). In 2023 wordt dit uitgebreid naar de bestrijding van ratten én muizen, zowel binnen

als buiten, en mogen deze middelen alleen nog door gecertificeerde, professionele plaagdierbeheersers en gecertificeerde agrariërs worden ingezet als IPM-maatregelen geen soelaas meer bieden. Dus alleen in het uiterste geval als preventieve maatregelen zoals het opruimen van voedsel, weghalen van nestelplaatsen en doorgangen, en ook monitoring, en bestrijden met klemmen en vallen, onvoldoende effect hebben.

Deze middelen zijn zo giftig en moeilijk afbreekbaar dat ze eigenlijk niet toelaatbaar zijn onder de Biocidenverordening. Ze kunnen alleen worden toegelaten vanwege het maatschappelijk belang. En vanwege de grote risico's op doorvergiftiging van roofvogels, marterachtigen en huisdieren moet daarbij minimale emissie naar het milieu gewaarborgd zijn. In overleg met de plaagdierbeheersers is in Nederland daarom gekozen voor gebruik als laatste redmiddel binnen een strikt, integraal IPM-systeem.

De stichting Keurmerk

Plaagdiermanagement Bedrijven (KPMB) werkt druk aan de nieuwe versie van het handboek over knaagdierbestrijding, dat in 2021 klaar zal zijn. Zodra dat er is, worden de opleiding en examinering en de certificering van bedrijven aangepast. Vervolgens kan het integrale IPM-systeem worden ingevoerd en neemt het Ctgb in 2023 professionele toepassing onder dit systeem op in de gebruiksvoorschriften van rodenticiden. Professionals kunnen dan het examen hebben gehaald en gecertificeerd zijn.

Het integrale IPM-systeem zal dan ook gelden voor agrariërs. Ook zij moeten zijn opgeleid en over een certificaat beschikken als ze rodenticiden op basis van anticoagulantia en cholecalciferol willen gebruiken. Voor particulieren zijn er dan geen middelen tegen muizen meer beschikbaar op basis van deze stoffen, maar nog wel op basis van bijvoorbeeld alfachloralose. Agrariërs en particulieren kunnen als dat nodig is een professional inschakelen.

Zie voor meer informatie de onderwerpdossiers Eikenprocessierups en Knaagdieren bestrijden op www.ctgb.nl

The logo consists of the word "Eco" in a bold, white, sans-serif font. The letter "E" is stylized with a horizontal bar that extends to the left and curves slightly. The "o" is a simple circle. The background is a close-up photograph of a wooden roof structure with metal rods or wires running across it.

Eco

BIRDS[®]

LEADING BRAND IN BIRD CONTROL

Nieuwsbrief KPMB

In november 2020 werd de vierde nieuwsbrief uitgegeven door KPMB. Enkele belangrijke zaken uit de nieuwsbrief:

Vorderingen herziening IPM-Rattenbeheersing

Het Centrale College van Deskundigen (CCvD) is volop bezig met de herziening van het Handboek IPM-Rattenbeheersing. Het is de bedoeling dat in begin december de herziening van het huidige protocol “beheersing van rattenpopulaties om gebouwen en voedselopslagplaatsen” (hoofdstuk 2) zal worden vastgesteld. De overige hoofdstukken waarin eisen staan ten aanzien van opleidingen, examens, bedrijfs certificering en audits zijn reeds vastgesteld door de CCvD, waarin onder andere LTO-Nederland, NVPB en PLA..N zijn vertegenwoordigd. Vervolgens zal het handboek worden besproken met het Ctgb en ter beschikking komen van de plaagdierbestrijdingsbranche. Vervolgens kunnen in de loop van 2021 en 2022 cursussen worden gevolgd en na examen en certificering mag men per 1 januari 2023 knaagdieren bestrijden met anticoagulantia volgens de voorschriften van het handboek.

In de juni-editie van Pest Control News zal uitgebreid worden ingegaan op het herziene handboek.

Aanpassingen regeling maatregelen i.v.m. het coronavirus

Aangezien corona nog steeds aanwezig is in Nederland worden de visuele controles nog steeds op afstand gehouden. Kijk voor meer informatie over het auditproces op de website van KPMB (www.KPMB.nl).

Beleidsreactie op RIVM-rapport geïntegreerde knaagdierbeheersing

In PCN 41 is het door RIVM gemaakte rapport uitvoerig besproken. Als reactie op het rapport is de werkgroep IPM-Knaagdierbeheersing opgericht waarbij ook het KPMB betrokken is. Deze werkgroep heeft als doel om de samenwerking tussen overheden en andere betrokken partijen te bevorderen. De werkgroep is reeds enkele keren bij elkaar gekomen en er is een aantal subwerkgroepen opgericht. De behandelde thema's zijn:

- Verantwoordelijkheden en samenwerking; versterken van de samenwerking overheden
- Voorlichting & communicatie
- Preventie en habitatmanagement
- Chemische en niet-chemische bestrijdingsmethoden, voorkomenodeloos lijden
- Specifieke problematiek landelijk gebied
- Opleiding en status plaagdierbeheerser
- Monitoring plagen (bestaande werkgroep monitoring)
- Regelgeving en handhaving

Preventie en voorlichting wordt door het ministerie onderkend en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zal een onderzoek uitvoeren naar welke kanalen voor de verschillende doelgroepen het beste benut kunnen worden.

Kamerbrief aanpak stalbranden

Aangezien stalbranden mogelijk veroorzaakt kunnen worden door knaagdieren geven LNV en IenW aan dat de ontwikkeling van de nieuwe cursus mede gericht moet zijn op het gebruik van anticoagulantia buiten en binnen volgens IPM. De cursus moet een goede aansluiting hebben op de agrarische praktijk. De cursus moet laagdrempelig zijn maar wel volgens de per januari 2023 geldende regels m.b.t IPM-knaagdierbeheersing.

Agrariërs kunnen natuurlijk dan ook nog IPM-gecertificeerde plaagdierbeheersers inhuren. Komende weken komt er meer duidelijkheid wat dat in de praktijk zal betekenen.

Aanpassing facturen

Het KPMB-bestuur heeft besloten om per kalenderjaar te gaan factureren. Ook in de nieuwe situatie per 1 januari 2021 blijven bedrijven betalen voor de periode waarin ze zijn gecertificeerd.

Aanpassing overzicht jaarlijkse afdrachten

Het afnemen van een module wordt nu goedkoper. Wanneer meerdere modules worden afgenomen is het effect van de aanpassingen op de totale afdracht over het algemeen beperkt.

De matrix “overlap” wel toegepast?

Meerdere modules kunnen in een keer gecertificeerd worden. Overlap in de te certificeren modules hoeven niet opnieuw te worden betaald. Dat bespaart tijd en kosten.

Op de website van KPMB staat een matrix waarin de overlap van de verschillende modules duidelijk is weergegeven voor het te certificeren plaagdierbedrijf. De matrix is op de KPMB site te vinden bij “deelnemen”.

De herziening van het Handboek IPM-rattenbeheersing gaat grote gevolgen hebben voor het per januari 2023 mogen toepassen van anticoagulantia ter bestrijding van knaagdieren zowel voor binnen als buiten. Het is nog afwachten wat de resultaten zullen zijn van de werkgroep IPM-Knaagdierbeheersing, maar het is wel een veelbelovend initiatief. In de volgende edities van Pest Control News zullen we daar zeker op terugkomen!

Bescherm uw bedrijf met het beste.

HURRICANE | ES ^{CE}

De Hurricane ES is een draagbare elektrostatische ULV vernevelaar, ontworpen door Cutis Dyna-Fog (onderdeel van de Pelsis Group) en kan rusten op meer dan 30 jaar ervaring.

De Hurricane ES maakt gebruik van elektrostatische technologie om kleine druppeltjes desinfectiemiddel op te laden en zo een ultra-lage volumemist te creëren. De elektrostatisch geladen microdeeltjes stoten elkaar af terwijl ze met hoge snelheden in de lucht worden verspreid, wat een snelle, consistente dekking en een sterker contact met alle oppervlakken oplevert voor een optimale reiniging.

[EDIALUX-PRO.EU](https://www.edialux-pro.eu)

Nu er overal regionale lockdowns worden ingesteld, en strikte schoonmaakkoutines worden afgedwongen, hebben bedrijven een zorgplicht tegenover hun personeel en klanten. Vernevelen is nu een veelgebruikte methode om Covid-19 te bestrijden als onderdeel van een grondig reinigings- en ontsmettingsproces.

Informatie verkrijgbaar
via info@edialux.nl of
bel +31 (0)342 420 435

 EDIALUX
PROFESSIONAL PRODUCTS
a Pelsis Group Brand **pelsis**

Edialux lanceert een nieuwe elektrostatische ULV vernevelaar in de strijd tegen Covid-19.

Edialux (onderdeel van de Pelsis Group) brengt wereldwijd een nieuw product op de markt om de verspreiding van virussen in het algemeen en COVID-19 in het bijzonder een halt toe te roepen.

De Hurricane ES is een draagbare elektrostatische ULV vernevelaar, ontworpen door Curtis Dyna-Fog (onderdeel van de Pelsis Group) en kan rusten op meer dan 30 jaar ervaring.

De Hurricane ES maakt gebruik van elektrostatische technologie om kleine druppeltjes desinfectiemiddel op te laden en zo een ultra-lage volumemist te creëren. De elektrostatisch geladen microdeeltjes stoten elkaar af terwijl ze met hoge snelheid worden verspreid, wat een snelle, consistente dekking en een sterker contact met alle oppervlakken oplevert voor een optimale desinfectie.

Nu er overal regionale lockdowns worden ingesteld, en strikte schoonmaakroutines worden afgedwongen, hebben bedrijven een zorgplicht tegenover hun personeel en klanten.

Vernevelen is een veelgebruikte methode om o.a virussen te bestrijden als onderdeel van een grondig reinigings- en desinfectieprogramma. Op een juiste manier uitgevoerd, is vernevelen een van de meest effectieve manieren om een ruimte diepgaand te reinigen en te ontdoen van virussen en ziektekiemen.

Met elektrostatisch vernevelen zoals bij de Hurricane ES, worden alle druppels veel kleiner verneveld dan bij een gewone vernevelaar. De druppels zijn positief geladen waardoor ze zich snel en gelijkmatig verspreiden en geen plassen vormen.

Vanuit het hoofdkantoor van Pelsis zei Andrew Milner, CEO van de Group: "We zijn erg enthousiast om de Hurricane ES naar de Europese markt te brengen. De elektrostatische functionaliteit van het product geeft de Hurricane ES een voorsprong en is perfect voor plekken met een hoog risico. Onze technische teams hebben hard gewerkt om alle noodzakelijke CE-goedkeuringen voor verkoop in heel Europa te krijgen en het resultaat is een product van hoge kwaliteit waarvan wij geloven dat het echt een verschil kan maken voor bedrijven en gemeenschappen".

Info@edialux.nl

Killgerm® TRAINING

Update December 2020

“Kennis is macht, de bron ervan is training”

Dit waren de eerste woorden bij de kennismaking met Killgerm Training in PCN nr. 40 (januari 2020).

Samen met deze mededeling werd een uitgebreid pakket aan opleidingen en nascholingen aangekondigd, zonder te weten wat ons en de gehele wereld te wachten stond betreffende COVID-19. Vol energie zijn wij in december 2019 als Killgerm Training gestart met de verdere ontwikkeling en het geven van opleidingen en nascholingen met als primeur de Ratten Academy, gegeven door Rob van Veldhuijzen, op een bijzondere locatie, namelijk Mini Camping Hoeve de Bonte kraai in Raamsdonk. Met maar liefst 25 collega's uit het hele land lag het deelnemersaantal hoger dan verwacht en was dit voor ons alvast een mooi referentiekader voor de toekomst.

Vervolgens zijn we begin maart 2020 gestart met het geven van onze eerste opleiding “Bestrijdingstechnicus (BT) – nieuwe stijl” en opleiding “Leerling Bestrijdingstechnicus (LBT)”. De LBT hebben we nog kunnen afronden, maar

de BT hebben we helaas na de tweede opleidingsdag wegens COVID-19 moeten stopzetten en naar een later moment moeten verplaatsen.

In de maand mei hebben we een LBT opleiding kunnen geven, weliswaar in-house, en een online training Communicatietechnieken. Het digitaal lesgeven was even wennen en wat vreemd, maar als Killgerm Training waren we uiteraard wel blij om er voor de plaagdierbestrijdingscollega's te kunnen zijn.

Tot de maand september hebben we op verschillende locaties in-house nascholingen kunnen verzorgen voor kleine groepjes, rekening houdende met de COVID-19 regelgeving. Dit was voor zowel de cursisten als de docenten een extra opgave maar we hebben gelukkig telkens zeer positieve en enthousiaste feedback mogen ontvangen, mede dankzij de boeiende inhoud van de nascholingen en de interactieve momenten.

Gelukkig was er vanaf september opnieuw meer ruimte voor het geven van en het deelnemen aan nascholingen en is er

weer volop getraind voor het BT en LBT examen. We mogen trots terugblikken op enkele mooie nascholingen zoals die met thema Vleermuizen (+ avondprogramma), Vogelwering & Valkenieren, Ratten Academy, Mollen vangen, Hout Basis en Steenmarters in de praktijk. Samen met de bevlogen docenten en de gemotiveerde cursisten hebben wij Q3 tot nu toe als zeer positief ervaren.

Op dit moment zitten we helaas weer gevangen in fase 2 van COVID-19 en doen we er alles aan om de geplande opleidingen en nascholingen toch nog op een veilige manier ten uitvoer te brengen. Bij het schrijven van dit artikel bestaat de mogelijkheid dat we eventueel weer op online lesgeven zullen moeten overschakelen en hiervoor zijn we de nodige voorbereidingen aan het treffen. Het is dus zeker niet het startjaar waarop we gerekend hadden maar ik kan wel zeggen dat ondanks de huidige situatie de inzet van Killgerm Training (lees: alle docenten en collega's) gigantisch is geweest waardoor wij 2020 als een positief jaar zullen noteren en waarin de fundering is gelegd voor de toekomst.

Die fundering, bestaande uit het huidige pakket aan opleidingen en nascholingen, zal gaandeweg verder uitgebreid worden met nieuwe en actuele onderwerpen. We raden daarom aan om onze website (www.killgerm.nl/killgerm_training) en ook onze Training Kalender goed in de gaten te houden, waar nu ook de planning voor het voorjaar van 2021 te raadplegen valt.

Graag wil ik in het bijzonder Dio Naaktgeboren, Jolien De Wijngaert en Yvonne Van Gorp bedanken, die vanaf de start zeer veel werk hebben verzet om tot dit resultaat te komen. Verder alle docenten, die ondanks de situatie er toch weer voor hebben gezorgd dat de opleidingen en nascholingen even een moment van ontsnapping waren uit deze vreemde tijd.

“Kennis is macht, de bron ervan is training”

Harrie Heijmans
Technisch Coördinator
Killgerm Training

RATIMOR®

BRODIFACOUM

Ratimor brodifacoum-lokaas bevat 0,0029% van de werkzame stof brodifacoum dat ondanks de zeer lage concentratie van de werkzame stof slechts eenmalig aan ratten hoeft te worden gevoerd.

Ratimor brodifacoum-waxblokken:

- Bevatten conserveringsmiddelen die schimmelvorming voorkomen en het lokaas beschermen tegen bacteriën.
- Ze leveren uitstekende prestaties onder alle omgevingsomstandigheden, zelfs op vochtige plaatsen zoals rioleringen of op plaatsen met hoge temperaturen.
- Het gebruik van hoogwaardige eetbare wax en eiwitten zorgt voor een uitstekende opname van het lokaas.

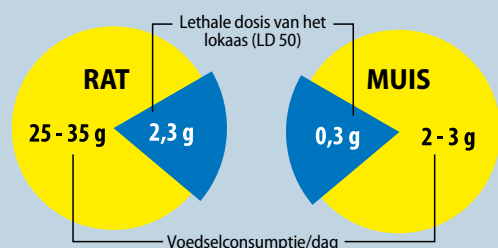
Waxblokken kunnen:

- in verschillende afmetingen worden geproduceerd,
- al dan niet met een gat door het midden van het blok en
- zelfs met een draad die al in het blok is gestoken voor:
 - een eenvoudigere toepassing,
 - betere controle en
 - om het lokaas op de geplande locatie te houden.

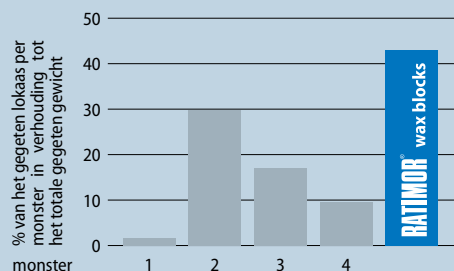
In vergelijking met andere rodenticiden op basis van anticoagulantia is brodifacoum zeer effectief voor het bestrijden van de bruine rat en de huismuis.

100 % EFFICIËNTIE NA EERSTE OPNAME (EENMALIGE OPNAME)

HOEVEELHEID LOKAAS DAT GEGETEN IS IN VERHOUDING TOT AL HET LOKAAS DAT GEBRUIKT IS TIJDENS HET TESTEN

Ratimor®

Brodifacoum Waxblokken

Ratimor Brodifacoum Waxblokken zijn **kant-en-klare lokazen** voor zowel binnen- als buitengebruik rondom gebouwen, levensmiddelenbedrijven en riolen.

Ratimor brodifacoum waxblokken worden gemaakt door middel van een heet meng- en extrusieproces waarbij de wax en andere componenten effectief met elkaar worden gemengd. Dit proces en het paraffinegehalte in de lokazen zorgen ervoor dat de blokken vochtbestendig zijn en dus geschikt om zowel binnen als buiten toe te passen op vochtige plaatsen. Door toevoeging van een conserveermiddel wordt de groei van schimmels en bacteriën op de lokazen voorkomen hetgeen resulteert in uitstekende opname, zelfs op vochtige plaatsen zoals riolering en plekken met hoge temperaturen.

Het gebruik van hoogwaardige, eetbare wax en eiwitten zorgt ervoor dat het een uitstekend lokaas is. **Waxblokken kunnen in verschillende maten worden geproduceerd; zonder of met een gat in het midden van het blok of met een haak die in het blok is gestoken zodat het eenvoudig kan worden vastgelegd.** Dit zorgt voor een betere controle en zorgt ervoor dat het lokaas op de geplande locatie aanwezig blijft, hetgeen vooral handig is wanneer het lokaas wordt gebruikt in riolen en schachten. Doordat het blok een gat heeft, kan het worden vastgemaakt in een lokdoos waardoor voorkomen wordt dat knaagdieren het meenemen naar ongewenste plaatsen.

Ratimor waxblokken hebben een smakelijke samenstelling die ervoor zorgt dat ze in alle verschillende klimatologische omstandigheden kunnen worden gebruikt.

Het kant-en-klare lokaas is samengesteld uit hoogwaardige keukenkwaliteit-tarwebloem, gemengd met vermalen tarwe en andere graansoorten, en samengestelde eiwitten die verbonden worden met de juiste hoeveelheid paraffine waarbij de smakelijkheid niet in gevaar komt.

Door toevoeging van aanvullende voedselproducten wordt de smakelijkheid verbeterd waardoor men verzekerd is van uitstekende opname. Aan Ratimor waxblokken is ook vanille toegevoegd wat zorgt voor de unieke geur van het product. Door toevoeging van een bitter product wordt voorkomen dat niet doel-organismen zoals mensen en huisdieren het product opnemen.

Een lage concentratie van een actieve stof in een product kan de opname van meer lokaas vereisen en ervoor zorgen dat het knaagdier de lokdoos vaker moet bezoeken voordat het een dodelijke dosis heeft opgenomen van dat product. Een lage concentratie kan er ook voor zorgen dat de tijd tussen de eerste opname en de laatste opname voordat het knaagdier sterft, langer is dan nodig.

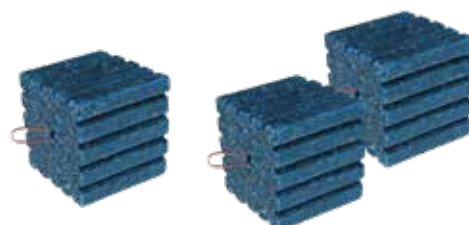
Ratimor brodifacoum lokaas bevat als actieve stof 0,0029% brodifacoum. Ondanks de lage concentratie aan actieve stof hebben knaagdieren slechts een enkele dosis nodig om de lethale dosis te bereiken. Brodifacoum is een zogenaamde single feed anticoagulans van de tweede generatie en is een van de krachtigste actieve stoffen. In vergelijking met vele andere anticoagulantia heeft brodifacoum een uitstekende werking tegen de bruine rat en de huismuis. **Zoals bij alle anticoagulantia, kan een vergiftiging door brodifacoum tegen worden gegaan met het verstrekken van vitamine K1.**

RATIMOR

Verschillende maten (gram)	5	10	15	20	25	30	50	100	200	100 met haak	200 met haak	
Vpakingsopties	Emmer 5 kg						Karton 10 kg		Karton 8 kg			

Als het gaat om het bestrijden van knaagdieren, is het ook belangrijk om de juiste gereedschappen te gebruiken. Unichem kan u voorzien van een breed assortiment van verschillende producten die de juiste oplossing bieden voor uw plaagdierprobleem.

De Motion sensor van Xignal, het ideale hulpmiddel voor de ongediertebestrijder

Het plaatsen van **muizen- en rattenvallen** is de enige effectieve oplossing bij een grote hoeveelheid plaagdiermeldingen. Echter de tijdrovende en arbeidsintensieve controle en inspectie is daarbij een kostbare factor. Dat moet toch eenvoudiger kunnen?.

Dimo Systems bedacht een slimme en bovendien duurzame oplossing, die inmiddels wereldwijd wordt ingezet: Xignal Solution. Het bijzondere aan dit systeem is dat het de traditionele vangmethode combineert met de moderne technologie van sensors en digitale monitoring. Dat klinkt ingewikkeld, maar is eigenlijk heel eenvoudig: de muizen- en rattenvallen worden voorzien van een sensor die 24/7 activiteit, beweging en temperatuur van de val detecteert en monitort. Het systeem is via een LoRa (Long Range Low Power)-verbinding gekoppeld aan het online Xignal-portal en rapporteert de status van de val: is die 'gespannen', 'gesprongen' óf 'gesprongen met vangst'. De gebruiker van het systeem downloadt een gebruiksvriendelijke app en krijgt een push-notificatie zodra er beweging of een gewijzigde status is gedetecteerd. Een snel, slim en altijd up to date systeem!

Naast deze vallen, is de Motion sensor een ideaal hulpmiddel voor het detecteren van beweging van ongedierte in minder toegankelijke locaties, zoals op een systeemplafond, in serverruimtes, kabelgoten etc. Met deze sensor wordt het monitoren van ongedierte-activiteit inzichtelijk en kan er door de ongediertebestrijder gericht gehandeld worden. Het doel is het beheersbaar maken en houden van plaagdierpopulaties.

De voordelen van de Motion sensor

De Motion sensor is geïntegreerd met de PIR (Passief Infrarood) functie. Door de uiterst kleine afmetingen van dit apparaatje is het op de kleinste en minst toegankelijke locaties toepasbaar. Het zicht van de sensor is in te stellen tot vijf meter breed en vier meter hoog. Met een bijgeleverde lenskapjeskit is het bereik nog verder te focussen.

De sensor is geoptimaliseerd voor een lange batterijduur en uitstekende RF-prestaties.

Detect: De Xignal Motion sensor detecteert beweging in iedere ruimte, groot of klein.

Send: De Motion sensor communiceert via het LoRa netwerk en geeft 24/7 een melding wanneer er beweging wordt gedetecteerd. Afhankelijk van de omstandigheden heeft LoRa een bereik van 50 tot 5.000 m. Hierdoor is de Xignal een end-to-end oplossing, van sensor tot online portal.

Report: Deze melding komt in de vorm van een push-bericht per mail binnen op je telefoon, tablet, laptop of pc. Je ontvangt een rapport van de gedetecteerde activiteiten. Op deze manier kun je meteen actie ondernemen. Daarnaast is in de portal de geschiedenis van de sensor te bekijken voor een optimale analyse. Ideaal voor de pest controller, kwaliteitsmanager of auditor.

Voor meer informatie, check www.dimosystems.com/dealers voor uw dichtstbijzijnde dealer.

Detect

Send

Report

PCN

Tijd om aan de slag te gaan!

Concrete aanbevelingen in RIVM-rapport geïntegreerde knaagdierbeheersing

Recent is het RIVM-rapport 'Duurzame en effectieve knaagdierbeheersing' naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit onderzoek was uitgevoerd om de huidige praktijk van geïntegreerde knaagdierbeheersing in kaart te brengen en te onderzoeken wat in het beleid kan worden verbeterd. De NVPB heeft meegewerkt aan het onderzoek en nam deel aan de Klankbordgroep. Uit het onderzoek kwamen meerdere concrete aanbevelingen om aan de slag te gaan. De Staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft, mede namens de ministeries van LNV, VWS en BZK, een beleidsreactie gegeven op het rapport. De beleidsreactie beschrijft een aantal lopende acties en de oprichting van een brede werkgroep IPM Knaagdierbeheersing, maar concrete toezeggingen ontbreken voornamelijk. De NVPB vindt dat het nu duidelijk is wat er moet gebeuren en wil snel werk maken van een bredere wettelijke verankering van professionele plaagdierbeheersers en het verbeteren van de uitvoerbaarheid van de Wet natuurbescherming.

In de beleidsreactie worden verschillende oplossingsrichtingen beschreven. Om de samenwerking tussen overheden en andere betrokken partijen te bevorderen is de Werkgroep IPM knaagdierbeheersing opgezet. In de werkgroep is een brede groep stakeholders vertegenwoordigd, waaronder de ministeries, regionale overheden, NVWA, ILenT, Ctgb, kennisinstituten en de sector zelf. De NVPB neemt ook deel aan deze werkgroep en hoopt dat de brede vertegenwoordiging kan bijdragen aan een betere afstemming. In de beleidsreactie wordt ook stilgestaan bij de uitbreiding van de IPM-certificering, waar de sector op het moment werk van maakt met financiële ondersteuning van het ministerie van I&W. Wat betreft preventie en voorlichting gaat in de beleidsreactie vooral aandacht uit naar voorlichting via Milieu Centraal en ondersteuning van gemeenten. Dit zijn goede ontwikkelingen, maar het is nu ook van belang dat een aantal concrete beleidsaanpassingen wordt opgepakt door de ministeries. De twee belangrijkste zaken zijn hieronder uitgelegd:

Bredere erkenning professionele plaagdierbeheersers

Op het moment moeten plaagdierbeheersers vakbekwaam zijn om biociden te mogen toepassen in het kader van plaagdierbeheersing. Dat betekent dat zij op grond van de wet zijn opgeleid en geëxamineerd en nascholing volgen.

De principes van geïntegreerde plaagdierbeheersing (IPM) staan hierbij centraal en alle aspecten die relevant zijn voor de uitvoering van plaagdierbeheersing komen aan bod. Het gebruik van biociden is niet altijd noodzakelijk en wordt bovendien door de overheid sterk ingeperkt. Dat betekent dat bij de overige activiteiten van plaagdierbeheersers, zoals monitoring, wering en preventie, de vakbekwaamheid niet is geborgd, terwijl de toepassing hiervan om deskundigheid vraagt. Die deskundigheid van plaagdierbeheersers is nodig voor de effectiviteit van plaagdierbeheersing, maar bijvoorbeeld ook om onnodig dierenleed te voorkomen. Het is daarom van belang dat de eis van vakbekwaamheid voor plaagdierbeheersing wordt losgekoppeld van het gebruik van biociden. Dit sluit aan bij de aanbevelingen van het RIVM en is een punt waar de NVPB al jaren aandacht voor vraagt. Het is nu tijd voor actie en er moet snel een algemene regeling voor de vakbekwaamheid van plaagdierbeheersing worden ingevoerd.

Verbeteren uitvoerbaarheid Wet natuurbescherming

Sinds 2017 geldt in Nederland de Wet natuurbescherming. Sindsdien worden door plaagdierbeheersers veel problemen ondervonden bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Ontheffingen of opdrachten tot bepaalde activiteiten die onder de Wet natuurbescherming vallen zijn soms nodig om plagen te voorkomen. Echter, deze worden lang niet altijd verleend of de procedures duren veel te lang. Door de vakbekwame plaagdierbeheerser en IPM-gecertificeerde bedrijven een plaats te geven binnen de Wet natuurbescherming, kan meer maatwerk voor plaagdierbeheersing worden geleverd en ruimte worden geboden voor vrijstellingen. Ook deze oplossing sluit aan bij de aanbevelingen van het RIVM en vraagt om aanpassing van beleid. Laten we deze concrete actie ook snel met elkaar oppakken.

De NVPB zal zich blijven inzetten voor de bovenstaande thema's, zowel via de Werkgroep IPM Knaagdierbeheersing als via reguliere overleggen. Voor meer informatie over de activiteiten van de NVPB kunt u terecht op www.nvpb.org. Ook kunt u contact opnemen met het secretariaat via nvpb@nvpb.org of telefonisch via 070 750 31 11.

Geen bijeenkomsten, maar PLA..N kijkt wel vooruit!

De coronaepidemie heeft veel invloed gehad op alle activiteiten die te maken hebben met het beheren van plaagdieren. Niet alleen plaagdierbestrijdingsbedrijven hebben daarmee te maken maar ook de brancheorganisatie PLA..N. Geplande vergaderingen en bijeenkomsten met interessante sprekers zijn niet doorgestaan. Plaagdierbestrijders willen elkaar graag ook informeel spreken tijdens een bijeenkomst: webinars zijn een alternatief maar geen alternatief waar iedereen mee tevreden is.

Het bestuur van PLA..N heeft de afgelopen tijd niet stil gezeten. Bestuurleden hebben regelmatig met elkaar gesproken en verschillende bestuursleden zijn betrokken bij specifieke projecten. Een opsomming van de activiteiten waar het bestuur mee bezig is:

Doordat er geen algemene ledenvergadering is geweest zijn de nieuwe bestuursleden van PLA..N nog niet officieel benoemd door de vergadering. Een webinar is geen goede afspiegeling van de algemene ledenvergadering. Overwogen wordt om een algemene ledenvergadering te houden zodra de coronamaatregelen dat weer toelaten.

PLA..N is bezig met het opstellen van een toekomstvisie. De grote lijnen zijn reeds op papier gezet en die worden binnenkort gedeeld en besproken met de leden. Verwacht wordt dat de toekomstvisie binnen enkele maanden rond zal zijn. Vervolgens zal een plan opgesteld worden hoe de punten, genoemd in de

toekomstvisie, uitgevoerd kunnen worden.

PLA..N is in de afgelopen periode ook betrokken geweest, via de CCvD (College van Deskundigen), met het adviseren over het Handboek IPM Plaagdieren (HIK). Verschillende aanpassingen zijn naar voren gebracht en verwerkt in het HIK. Het HIK zal in 2023 worden ingevoerd, hetgeen betekent dat knaagdierbestrijding met anticoagulantia alleen maar mag worden uitgevoerd door iemand die daarvoor gecertificeerd is.

Er is nog steeds geen Branche RI&E. Het bestuur van PLA..N acht het belangrijk dat alle bedrijven met personeel een Risico Inventarisatie en Evaluatie hebben (RI&E). Een gezamenlijke RIE (Branche RI&E) heeft voordelen, omdat daar alle specifieke risico's in worden beschreven waarmee plaagdierbestrijders te maken hebben. Het PLA..N onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor het opstellen van een Branche RI&E.

 info@platformplaagdierbeheersing.nl

 www.platformplaagdierbeheersing.nl

 Facebook PLA..N.

 LinkedIn Groep PLA..N.

 Twitter Platformplan

 +31 (0)6 543 573 00

Platform Plaagdierbeheersing Nederland is de brancheorganisatie voor bedrijven die zijn gespecialiseerd in Faunabeheer, inspecties, advisering, wering en het uitvoeren van bestrijdingsacties tegen plaagdieren in en om gebouwen, maar ook in het verduurzamen van hout bij aantasting door bijvoorbeeld houtworm.

Door een zeer actief bestuur kunnen we onze kosten laag houden en ons daarnaast 100% inzetten voor onze leden. Vraag vrijblijvend informatie via telefoon, onze website, Facebook of Twitter.

AGENDA 2021 - 2022

VERSCHILLENDE EVENEMENTEN ZIJN DOOR DE COVID-19 PANDEMIE AFGELAST OF VERSCHOVEN.
HIERONDER DE MEEST UP-TO-DATE AGENDA.

LET WEL OP DAT OOK DEZE EVENEMENTEN KUNNEN VERANDEREN ONDER INVLOED VAN DE HUIDIGE PANDEMIE.

DATUM	CURSUSSEN CONGRESSEN BEURZEN	ORGANISATIE WEBSITE	PLAATS
17-18 maart 2021	PestEx 2021	www.pestex.org (registreren via website)	Online!
20 april 2021	Benelux Pest 2021 (spoedig meer informatie)	www.beneluxpest.com	Veldhoven
13-15 september 2021	International Conference on Urban Pests – IUCP 2021	www.icup.org.uk	Barcelona
2-5 november 2021	PestWorld 2021	www.npmapestworld.org	Las Vegas
10 november 2021	PestTech 2021	www.npta.org	Milton Keynes
17-19 november 2021	Parasitec 2021	www.parasitec.org	Parijs
9-12 februari 2022	PestMed Expo 2022	www.pestmet.it	Bologna
16-17 februari 2022	Pest Protect 2022	www.pest-protect.eu	Berlijn

Dio Naaktgeboren

*Periode Nederland Rentokil -
Werkzaam vanaf 2007 tot en met
2017 - Functie: Operationeel directeur

*Periode Australië Flick-Anticimex
- Verblijf van 2018 tot en met 2019
- Functie: Operational director voor
Australië en Nieuw-Zeeland

*Periode Killgerm Training -
Werkzaam eerste half jaar van 2020

Doel: Het opzetten en op de kaart
zetten van Killgerm Training, het
vernieuwende kennisinstituut voor
de plaagdierbeheersingsbranche,
waar theorie met praktijk gekoppeld
wordt bij alle (L)BT-opleidingen en
nascholingen en waarbij de fun-factor
niet vergeten wordt. Het verbreden
en verdiepen van kennis en kunde
zijn essentieel. Door discussies aan
de hand van stellingen en door het
inzetten van Kahoot worden de
trainingen interactiever en wordt er
meer kennis overgebracht.

Met trots hoorde ik dan ook onlangs
dat alle cursisten voor BT zowel voor
Theorie als Praktijk geslaagd waren.
Dát is de manier om te toetsen of een
veranderende manier van lesgeven in
de praktijk ook werkt.

* Nieuw: Fumico - In dienst vanaf 1
juli 2020 - Functie: General manager

Ambities: Het continueren van het
succes van Fumico en het uitbouwen
van een nog professionelere
organisatie. Op het ogenblik gebeurt
er veel op het gebied van fumigaties
en moet je heel alert zijn op de steeds
veranderende markt en wetgeving,
want voor je het weet komen er weer
andere regels en voorschriften en
daar moet je klaar voor zijn. Verder
willen we met Fumico ook met de
nodige innovatieve IPM-technieken
andere klanten aantrekken om
daar problemen te voorkomen en
hun productieproces en kwaliteit
te verbeteren. Ik heb dus veel
vertrouwen in een mooie toekomst
bij Fumico.

*Hobby's: Mag graag genieten van
het leven en vanzelfsprekend van
mijn vrouw, kinderen, familie en
vrienden. Ben sinds dit seizoen
trainer/coach van het tweede team
van korfbalvereniging Oranje Wit en
daar gaat ondanks COVID-19 toch
nog aardig wat tijd in zitten

*Privé: Woonachtig in Dordrecht,
32 jaar getrouwd met Wendy en we
hebben 3 hele lieve kinderen.

Technisch Coördinator Killgerm Training

Hallo allemaal, mijn naam is Harrie Heijmans, 56
jaar jong en woonachtig in Eindhoven. Vanaf 1
september 2020 ben ik werkzaam binnen Killgerm
Nederland, en wel als Technisch Coördinator voor
Killgerm Training.

Ik ben getrouwd met Maryanne wij hebben 2 zonen:
Daan (25 jaar) en Rens (22 jaar). Reizen doen
Maryanne en ik graag en dan vooral korte trips
naar het zuiden van Europa. Tijdens deze tripjes
genieten wij van de specialiteiten van die gebieden
en natuurlijk van de rust die er heerst.

In 1985 ben ik als servicemedewerker gestart
bij Rentokil Pest Control. Ik heb ruim 35 jaar
ervaring in meerdere Pest Control functies in zowel
Nederland als Europa.

Ik heb dus het stokje overgenomen van Dio
Naaktgeboren, die ervoor gezorgd heeft dat Killgerm
Training een fantastische start heeft kunnen maken
en waarvoor we Dio ontzettend dankbaar zijn. De
ingeslagen weg zullen we voortzetten en dat doe ik
in nauwe samenwerking met Jolien de Wijngaert,
die vanuit ons kantoor het eerste
aanspreekpunt is voor de
trainingen. Het team wordt
verder ondersteund door onze
collega's Marlies Mutsaers en
Yvonne van Gorp.

De eerste en enige gel tegen papiervisjes

Maxforce[®]
PLATIN

// Buitenkant van de druppel aantrekkelijk voor knaagbehoefte van papiervisjes.

// Binnenkant geldruppel zeer effectief tegen papiervisjes.

Gebruik biocide veilig. Lees voor gebruik het etiket en de gebruiksaanwijzing. Maxforce[®] Platin is een geregistreerd handelsmerk van Bayer. Toelatingsnummer NL: NL-0020305-0000. Toelatingsnummer BE: BE2019-0037. Kijk voor meer informatie op www.environmentalscience.bayer.nl

Alle informatie in dit document werd correct geacht op het ogenblik dat het werd gedrukt. Gepubliceerd in 2019, versie 2019.11. Bayer Cropscience SA-NV, Energieweg 1, 3641RT Mijdrecht, tel: +31 297 280358.